
La Salut i els seus Determinants a la Zona Nord de Nou Barris

© 2025 Agència de Salut Pública de Barcelona

Tots els drets reservats.

<https://www.aspb.cat/>

Edita: Agència de Salut Pública de Barcelona, 2025

Aquesta publicació està sota una llicència Creative Commons

Reconeixement – No Comercial – No Derivades (BY-NC-ND)

<https://creativecommons.org/>

La Salut i els seus Determinants a la Zona Nord de Nou Barris: rediagnosi de salut 2023-2024.

Presidenta de l'Agència de Salut Pública de Barcelona i regidora de Salut, persones amb discapacitat i estratègia contra la soledat

Marta Villanueva Cendán

Gerenta de l'Agència de Salut Pública de Barcelona

Carme Borrell i Thió

Responsables de l'Informe

Catherine Pérez, Josep Maria Jansà

Autories

Esther Sánchez-Ledesma¹²³, Celia Sánchez,¹ Helena Raval¹, Marina Suárez¹, Noelia Vázquez¹, Ana Fernández¹²³, Taula de Salut Mental de Zona Nord*

*Taula de Salut Zona Nord: : Associació de veïns i veïnes de Ciutat Meridiana, Associació de veïns i veïnes de Torre Baró, Associació la Indomable, Col·lectiu Sísifo, Ubuntu, Biblioteca Zona Nord-Mària Sánchez, Casal de Persones Grans, Centre Obert de Torre Baró, Accions Comunitàries Zona Nord, Centre Atenció Primària-EAP Ciutat Meridiana 8H, Atenció a la salut sexual i reproductiva (ASSIR), Centre de serveis Socials Ciutat Meridiana-Torre Baró-Vallbona, Pla de Barris, Projecte de Soledad no volguda, Districte i Agència de Salut Pública de Barcelona.

Agraïments

A totes les persones, professionals i veïnes que habiten els barris de Torre Baró, Ciutat Meridiana i Vallbona. Moltes gràcies per compartir el vostre temps i les vostres històries.

Cita recomanada

Taula de Salut Zona Nord. La Salut i els seus Determinants a la Zona Nord de Nou Barris: rediagnosi de salut 2023-2024. Agència de Salut Pública de Barcelona, 2025.

¹ Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB), Pl. Lesseps 1, 08023 Barcelona, Spain

² Institut de Recerca Sant Pau (IR SANT PAU), Sant Quintí 77-79, 08041 Barcelona, Spain

³ Centro de Investigación Biomédica en Red de Epidemiología y Salud Pública (CIBERESP), Madrid, Spain

Índex

Introducció	4
Metodologia	6
Marc Conceptual	6
Procés i descripció	8
Resultats	17
Descripció del barri	17
Factors Socioeconòmics	23
Entorn Natural	32
Contaminació	32
Entorn Construït	37
Serveis, equipaments i activitats	40
Comunitat i Suport Social	44
Infància, joves i famílies	49
Conductes relacionades amb la salut	53
Salut i Benestar	57
Salut Percebuda	57
Full de ruta	67
Annexos	70

Introducció

Qui som i per què fem aquesta diagnosi

Barcelona Salut als Barris (BSaB) és una estratègia d'acció comunitària en salut impulsada per l'Agència de Salut de Barcelona (ASPB) des de l'any 2007. Té com a objectiu millorar la qualitat de vida de les persones que hi viuen als barris socioeconòmicament més desfavorits, per així poder reduir les desigualtats en salut que existeixen entre els barris de Barcelona. Actualment es troba present en 26 dels 73 barris de la ciutat.

BSaB està present a la Zona Nord del districte de Nou Barris, Barcelona (Ciutat Meridiana, Vallbona i Torre Baró) des de l'any 2009, any en que es va generar el grup motor que impulsa i supervisa el procés i es va realitzar el primer anàlisi de necessitats (diagnosi) de la zona. A partir del 2010 hem estat co-creant, implementant i avaluant conjuntament amb aquest grup motor diferents accions i intervencions per donar resposta a les necessitats.

El grup motor que es va crear al 2009 s'ha mantingut, canviant el nom a taula de salut comunitària de la Zona Nord. Malgrat algunes persones han anat canviant al llarg d'aquest temps, els agents que a Maig del 2023 formen part d'aquesta taula són: Associació de veïns i veïnes de Ciutat Meridiana, Associació de veïns i veïnes de Torre Baró, Associació la Indomable, Col·lectiu Sísifo, Ubuntu, Biblioteca Zona Nord-Mària Sánchez, Casal de Persones Grans, Centre Obert de Torre Baró, Accions Comunitàries Zona Nord, Centre Atenció Primària-EAP Ciutat Meridiana 8H, Atenció a la salut sexual i reproductiva (ASSIR), Centre de serveis Socials Ciutat Meridiana-Torre Baró-Vallbona, Pla de Barris, Projecte de Soledad no volguda, Districte i Agència de Salut Pública de Barcelona.

En la [diagnosi realitzada en el 2009](#) els problemes que es van prioritzar van ser: solitud i aïllament de les persones grans; consum d'alcohol i drogues il·legals tant per part de la gent jove com adulta; manca d'educació sexual i embarassos adolescent; concepte diferent de salut en les persones nouvingudes i dificultats de comunicació; inseguretat al barri; i vandalisme en

joves. Durant 15 anys hem participat i implementat diferents accions per donar resposta a aquests problemes, com el programa SIRIAN d'educació sexual o el Divendres Alternatiu de promoció de lleure saludable, per citar només alguns exemples. L'informe amb l'avaluació dels primers anys de Barcelona Salut als Barris es pot consultar [aquí](#).

La taula de salut comunitària de la Zona Nord es troba el tercer dijous de cada mes. En la trobada de Maig del 2023 va sortir la proposta de tornar a fer una diagnosi, no perquè no sabéssim els problemes de les persones que viuen a la Zona Nord, si no per intentar - en la mesura del possible - quantificar l'impacte d'aquests problemes. Un altre repte que ens plantejàvem amb aquesta diagnosi va ser obrir-la més a la comunitat, incorporant també la participació de la infància. Amb aquestes dues idees al cap, des de la Taula de Salut de Zona Nord vam encetar un procés de diagnosi una mica diferent a l'habitual que es realitza en el context de Barcelona Salut als Barris.

Així, l'objectiu d'aquesta rediagnosi és, a més de poder quantificar l'impacte dels problemes que pateixen les persones residents a la Zona Nord, poder conèixer les noves necessitats en salut existents des de que es va fer la primera diagnosi.

Aquest document es divideix en tres parts: tot seguit explicarem de manera detallada la metodologia que hem fet servir, per passar després a explicar els resultats i, finalment, la fulla de ruta pactada amb les persones participants de la Taula de Salut Comunitària de Zona Nord.

Metodologia

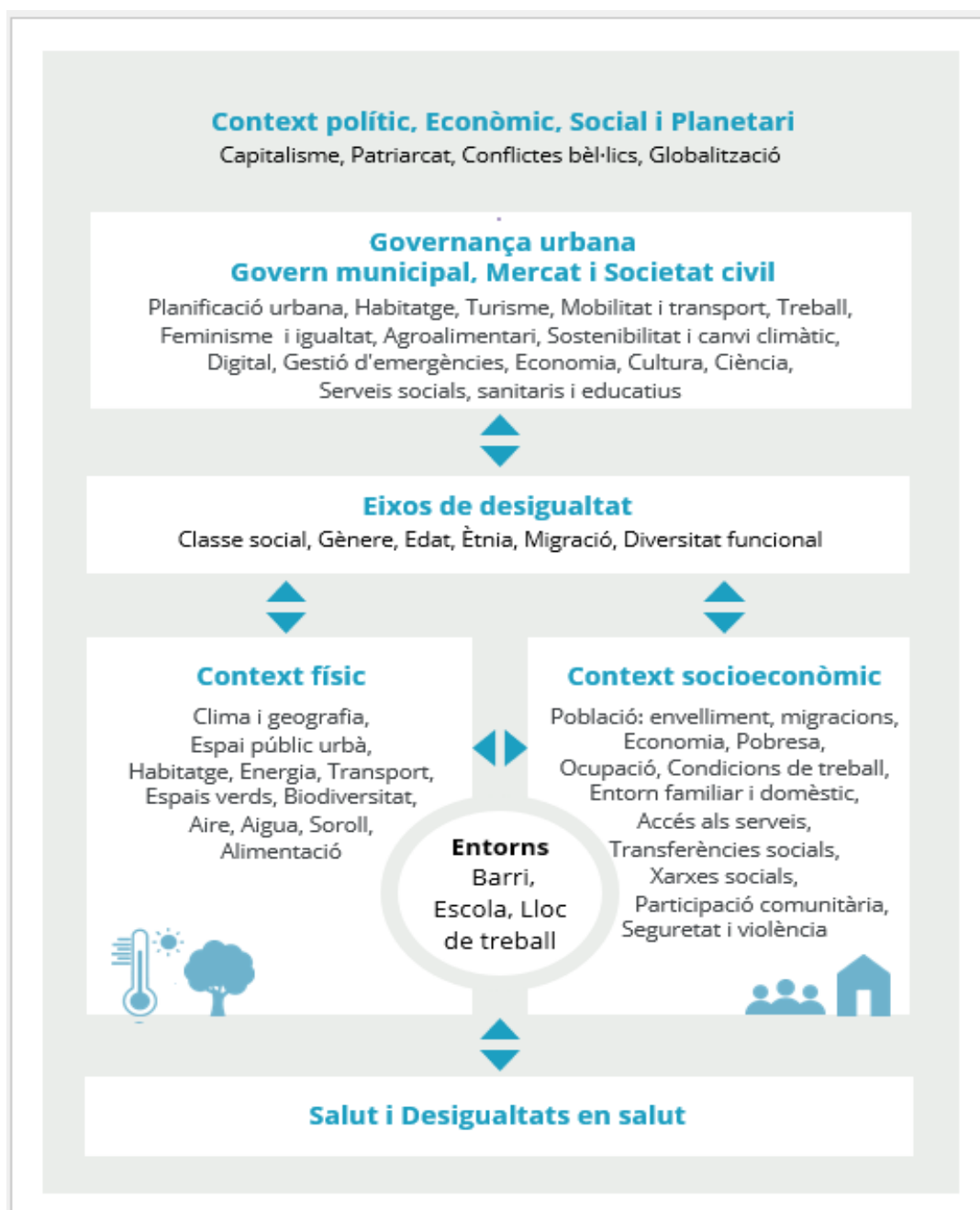
Marc Conceptual

Els marc conceptual¹ en que es basa aquesta diagnosi és el dels determinants socials de la salut. Els determinants socials són el resultat de la distribució dels recursos disponibles, dels diners i el poder en l'àmbit mundial, nacional i local, i que depenen finalment de les polítiques adoptades. Quan aquests recursos no es distribueixen equitativament, donen lloc a l'aparició de les desigualtats socials en salut. Aquestes desigualtats responen a diferències que es donen de manera sistemàtica i segueixen un patró social determinat entre els diversos grups socioeconòmics i, reproduïdes socialment, es consideren evitables i injustes. Aquestes s'expressen de manera que les persones de posicions socioeconòmiques més desfavorides obtenen pitjors resultats en salut.

L'acció comunitària en salut no s'entén si no és amb un focus d'equitat, és a dir, amb l'objectiu de millorar les condicions de vida de les persones que més ho necessiten: els invisibles, els que en general no accedeixen als recursos universals. Aquesta mirada suposa implementar intervencions amb l'objectiu de reduir les desigualtats en salut. Aquestes són diferències en salut injustes i evitables. Una mirada d'equitat comporta oferir oportunitats als col·lectius més vulnerables per aconseguir plenament el seu potencial en salut.

¹ Borrell, C., Carrere, J., Rodríguez-Sanz, M., et al (2025). City PROFILE: "Barcelona: The experience of 40 years of health reports, a health for all policies tool". *Cities*, 161, 105862.

Figura 1. Model dels determinants de les desigualtats socials en salut.

Procés i descripció

Com s'ha fet aquest informe?

Per a fer aquest informe hem utilitzat una metodologia mixta que combina mètodes qualitius (entrevistes a agents clau, incloent infants, adolescents i joves, així com mapejos comunitaris) i quantitius (anàlisis de sistemes d'informació sanitària i enquestes de salut). El treball de camp es va realitzar entre octubre del 2023 i maig del 2024.

Mètodes qualitius

La metodologia qualitativa permet conèixer la percepció que les persones tenen de la seva realitat per tal de reforçar els resultats quantitius i poder entendre'ls millor. El coneixement i l'experiència que aporten els agents vinculats al territori (personal tècnic, representants d'entitats i ciutadans i ciutadanes, nens i nenes, adolescents i joves) és indispensable per a la identificació i priorització de problemes de salut, així com per a buscar estratègies adequades que donin resposta a les necessitats detectades.

Per identificar els principals problemes de salut de Zona Nord s'han recollit les percepcions relacionades amb la salut de persones vinculades als tres barris (Ciutat Meridiana, Vallbona i Torre Baró), ja que s'ha considerat que cada barri, per motius geogràfics i socials, té diferents necessitats de salut.

S'han aplicat tres tècniques qualitatives: 1) entrevistes a informants clau; 2) dinàmiques grupals amb infants i amb joves i adolescents; i 3) accions al carrer.

Entrevistes a informants clau

Es van realitzar entrevistes individuals i grupals a persones coneixedores del barri, tant professionals d'àrees especialitzades com veïns i veïnes.

Es van fer 13 entrevistes individuals o triangulars on van participar un total de 27 informants clau (13 dones + 14 homes):

- Associació comerciants Zona Nord (3 persones: 2 dones, 1 home).
- Associació de Veïns de Torre Baró (3 persones: 3 homes).
- Associació de Veïns de Ciutat Meridiana (2 persones: 2 homes).
- Dones cosidores de Vallbona (5 persones: 5 dones).

- Associació de Veïns d'Eucaliptus (2 persones: 1 dona, 1 home).
- Dona nascuda a Colòmbia vinculada a l'Espai de Convivència.
- Tècnics Espai Públic (2 persones: 2 homes).
- Pastor de la Iglesia Evangèlica.
- Misioneras de la Inmaculada Concepción (2 persones: 2 dones).
- Coordinador del centre cívic i casals de barri.
- Veí de Torre Baró LGBTQ+.
- Veïnes de Ciutat Meridiana sense associar (2 persones: 2 dones).
- Treballadores de Cruïlla al Punt (2 persones: 2 homes).

A més es van fer 3 qüestionaris oberts amb els i les participants de diferents espais de treball:

- Taula de persones grans: 7 persones.
- Taula jove: 5 persones.
- Comissió d'infància: 6 persones.

Amb la comissió d'infància es va ampliar la informació recollida en el qüestionari obert, a través d'un grup de discussió. En aquest grup de discussió van participar 13 persones (4 homes + 9 dones).

Dinàmiques grupals amb infants

Des de la taula de salut es va considerar que era important incorporar la mirada de la infància en la diagnosi. Per fer això es van comptar amb la complicitat de la comissió d'infància.

Es van realitzar 5 dinàmiques (2 a Ciutat Meridiana, 2 a Torre Baró i 1 a Vallbona) on van participar 57 criatures (32 nenes i 25 nens) entre 3 i 12 anys.

Durant aquestes sessions es van identificar: 1) els aspectes que els hi agraden del barri, allò que els hi fa estar contents i alegres; 2) els aspectes que no els hi agraden, allò que els hi posa tristes o els hi enfada; i 3) propostes de millora.

En un dels grups que ja ho havia treballat prèviament, la dinàmica va ser diferent: ens vam reunir amb elles i ells tractant-los com a experts i escoltant activament el que havien treballat prèviament, valorant i reforçant la feina que s'havia fet.

Dinàmiques amb adolescents i joves

També vam fer dues dinàmiques amb joves. D'una banda, el 2 de novembre del 2023 vam anar a l'Assamblea Jove del Casal de Joves de Zona Nord ha recollir quines eren les seves necessitats percebudes respecte a la salut i el benestar. Van participar 6 persones, entre 20 i 26 anys. Dues persones no binàries, 2 homes i 2 dones. D'altra banda, a l'abril del 2024 es va anar a l'espai jove de Cruïlla on ens vam entrevistar amb 7 joves, 2 nois i 5 noies.

Accions al carrer

Des de la Taula de Salut es va considerar important poder fer accions a l'espai públic, amb el doble objectiu de poder arribar a més veïnat i visibilitzar el procés. Les accions que es van fer són:

Festa Pont: El 30 de setembre del 2023 es va realitzar al Festa Pont a la Zona Nord. La Festa Pont es va organitzar des de l'Espai Veïnal Comunitari i tenia com a objectiu visibilitzar el treball comunitari que es fa al territori. Es va decidir que hi hauria un punt on el veïnat podria expressar les necessitats que percebia en relació amb la zona. Aquesta informació es va incorporar també en la diagnosi. Van participar un total de 16 persones.

Salut Mental: Des de la Taula de Salut Mental de Zona Nord es va planificar una acció per recollir informació sobre els coneixements que tenen les persones que habiten a la zona sobre la salut mental. Així, es va sortir al carrer en 5 ocasions (octubre 2023-gener 2024): 2 accions es van realitzar a Ciutat Meridiana, 2 a Torre Baró i 1 a Vallbona. Van participar un total de 143 persones: 81 dones (57%) i 62 homes (43%), incloent infants i persones joves. Algunes de les persones participants ens van comentar que tenien un diagnòstic de trastorn mental.

Mapeig Comunitari: Des de la Taula de Salut Comunitària de la Zona Nord es va acordar realitzar mapatge comunitari per complementar el diagnòstic. Els mapejos comunitaris són útils per identificar actius en salut, però també les

barreres i aspectes que s'haurien de millorar i que es relacionen amb necessitats de salut. La metodologia consisteix en identificar en un mapa de la zona els punts/espais/llocs que generen benestar i els que generen malestar.

Es va consensuar la ubicació, facilitadores i horaris per als mapatges, fent 2 a cada barri (matí i tarda). Es demanava que

identifiquessin 3 llocs generadors de benestar i 3 llocs generadors de malestar. Es va dissenyar una fitxa per recollir informació sociodemogràfica de les persones que hi van participar.

Es van fer un total de 6 mapejos comunitaris, on van participar 158 persones: 85 dones (53,8%) i 73 homes (46,2%). Es van reportar un total de 600 llocs: 374 (62,3%) generadors de benestar i 226 (37,7%) de malestar.

Mètodes quantitatius

Enquesta de salut a nivell de barri

A nivell quantitatiu i per primera vegada en el context de Barcelona Salut als Barris, s'ha realitzat una enquesta de salut a nivell de barri, basant-se en la metodologia de l'Enquesta de Salut de Barcelona i utilitzant una selecció de les preguntes. Això, ha permès quantificar la magnitud dels problemes de salut i dels seus determinants i poder comparar els barris de la Zona Nord, amb el districte i la ciutat. Poder tenir aquestes dades era una necessitat expressada pels agents que conformen la taula de salut, ja que permet poder planificar de manera informada per l'evidència.

El càlcul de la mida mostra de cada un dels barris de la Zona Nord i estratificant per gènere. Es va fer acceptant un risc alfa de 0,05 per una precisió de +/- 0,1 unitat en un contrast bilateral per una proporció estimada de 0,5. Un cop calculat el total per gènere i barri, es van distribuir en funció del grup d'edat. Comparant les dades de l'enquesta de salut de zona nord amb les del cens les dades reflecteixen la distribució per gènere i edat. També per lloc de naixement . A la taula 1 es pot veure el número de persones necessàries segons el barri, sexe i grup etari, i entre parèntesis la mostra aconseguida. Com es pot observar, hi ha una petita sobrerepresentació de dones entre 25-39 anys de Ciutat Meridiana. Malgrat no es va tenir en compte pel càlcul de la mida mostral, el 44,1% de les persones enquestades a Ciutat Meridiana, el 36,8% de les de Torre Baró i el 22,0% de les de Vallbona havien nascut fora d'Espanya (44,3%, 29,7% i 26,2% respectivament segons el cens).

Taula 1. Mostra necessària per grup edat, sexe i barri, entre parèntesis la mostra aconseguida.

Homes	16-24 anys	25-39 anys	40-64 anys	65 anys i més	TOTAL
Torre Baró	14 (14)	21 (21)	42 (42)	13 (13)	90 (90)
Ciutat Meridiana	13 (14)	25 (26)	40 (41)	16 (18)	95 (99)
Vallbona	10 (10)	21 (21)	33 (33)	20 (20)	84(84)
Dones	16-24 anys	25-39 anys	40-64 anys	65 anys i més	TOTAL
Torre Baró	11 (11)	22 (24)	40 (41)	17 (18)	90 (94)
Ciutat Meridiana	11 (13)	24 (33)	38 (38)	22 (28)	95 (112)
Vallbona	9 (9)	16 (16)	36 (36)	22 (23)	83 (84)

Font: Enquesta de salut de Zona Nord 2024.

A la taula 2 es pot veure el número de persones que conformen les enquestes de salut de Zona Nord (estratificades per gèneres i barri), del districte i de Barcelona.

Taula 2. Mostra final utilitzada en l'Enquesta de salut de Zona Nord (2024) i de l'Enquesta de Salut de Barcelona (2021-22)

Enquesta de Salut de Zona Nord 24				Enquesta de Salut de Barcelona 21-22 ¹		
	Ciutat Meridiana	Torre Baró	Vallbona	Zona Nord	Nou Barris	Barcelona
Dones	112	94	84	290	174	1781
Homes	99	90	84	273	158	1560
Total	211	184	168	563	332	3341

Font: Enquesta de salut de Zona Nord 2024 i Enquesta de Salut de Barcelona 2021

Cal tenir en compte que la metodologia seguida en l'enquesta de salut de la zona nord és una mica diferent a l'empleada per la Enquesta de salut de Barcelona, així que les comparacions entre les dues enquestes s'han de fer amb cautela.

Les principals diferències tenen a veure amb:

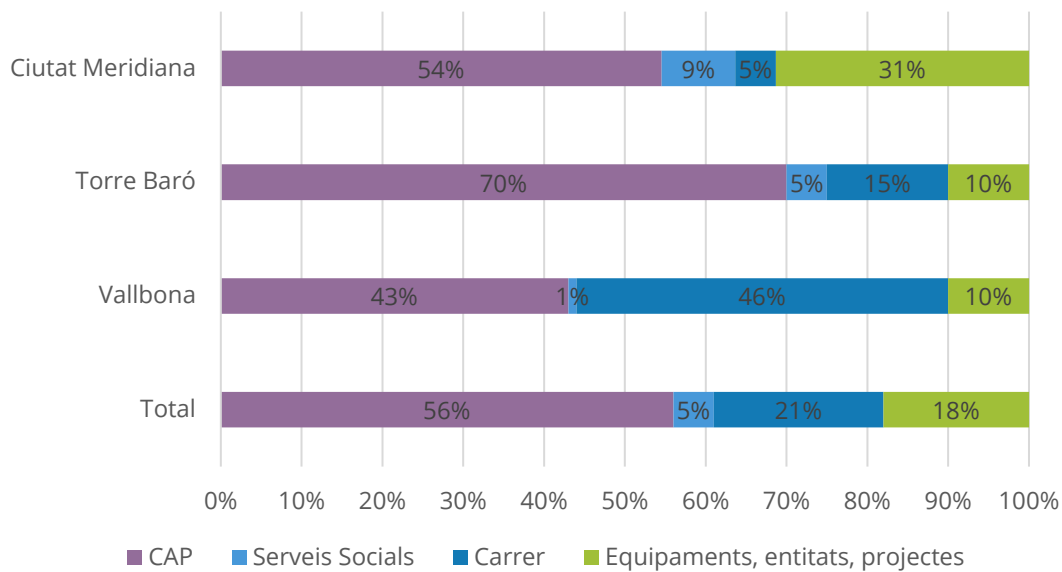
- 1. la mostra:** l'enquesta de salut de Zona Nord enquesta a persones que reporten que viuen a la zona sense comprovar si estan empadronats o no. Per la seva part l'enquesta de salut de Barcelona només enquesta a persones empadronades;
- 2. la selecció de participants:** l'enquesta de salut de Zona Nord segueix un disseny de conveniència, convidant a participar a l'enquesta a persones que es troben en un determinant lloc, però seguint uns criteris relacionats amb l'edat i el sexe de la persona, com hem vist en el càlcul de la mida de la mostra. L'enquesta de salut de Barcelona segueix un disseny probabilístic. Aquest fet pot fer que les persones que hagin acceptat participar siguin les

¹ Per poder fer una millor comparativa, la submostra que es va seleccionar de l'Enquesta de Salut de Barcelona (2021) és la de persones adultes que s'han entrevistat directament. Es a dir, les persones que responien indirectament per una altra persona adulta o fent referència a infants no es van seleccionar per la comparació.

més motivades, i que persones en situació de més vulnerabilitat no hagin participat;

3. el lloc on es realitza l'entrevista: en l'enquesta de salut de zona nord les entrevistes s'han realitzat als serveis (56% a la sala d'espera del CAP i 5% a la sala d'espera de Serveis Socials), als equipaments (18%) o al carrer (21%). La figura 2 senyala la freqüència d'entrevistes segons lloc i barri. En l'enquesta de salut de Barcelona es realitza al domicili de les persones;

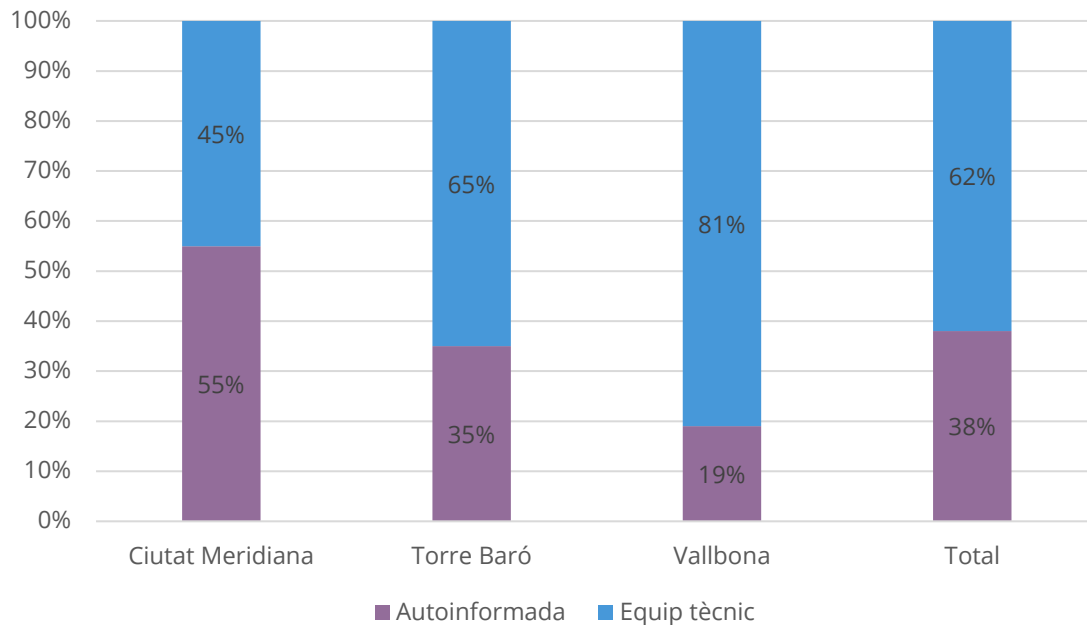
Figura 2. Lloc de realització de les enquestes.

Font: Enquesta de salut de Zona Nord 2024.

4. el mètode d'administració: en l'enquesta de salut de Zona Nord, tal i com es pot veure en la figura 3 el mètode d'administració és heteroadministrat (62%) i en alguns casos autoadministrat (38%); en el cas de l'enquesta de salut de Barcelona és sempre heteroadministrat;

Figura 3. Mètode d'administració de les enquestes.

Font: Enquesta de salut de Zona Nord 2024.

5. el moment temporal: l'enquesta de salut de Zona Nord s'ha realitzat entre octubre de 2023 i abril de 2024, mentre que la de Barcelona es va realitzar entre finals del 2021 i principis del 2022.

Malgrat aquestes diferències, les preguntes són les mateixes i les anàlisis de sensibilitat realitzades per veure l'impacte que pot tenir el mètode d'administració i el lloc en els resultats ha assenyalat que no hi ha diferències significatives. L'únic factor que afecta als resultats és el mètode d'administració: quan les enquestes han estat auto administrades els resultats relacionats amb el risc de mala salut mental són més elevats.

Anàlisi de dades secundàries procedents de diferents registres i sistemes d'informació

A partir dels registres disponibles, l'Agència de Salut Pública de Barcelona elabora una sèrie d'indicadors socio-demogràfics i de salut per a la població del barri. A la taula 3, es resumeixen les fonts d'informació utilitzades pel càlcul dels indicadors utilitzats en aquest informe.

Taula 3. Indicadors i fonts d'informació utilitzades per a la diagnosi.

Indicadors	Font d'informació
Eixos de desigualtat	
Edat, sexe i procedència	Padró Municipal d' Habitants de Barcelona
Determinants de salut	
Context socioeconòmic	Padró Municipal d' Habitants de Barcelona
	Barcelona Economia. Gabinet Tècnic de Programació
	Atur registrat a les Oficines de Treball de la Generalitat. Departament d' Empresa i Ocupació
	Registres del Consorci d' Educació de Barcelona
	Memòria del Consorci d' Habitatge de Barcelona
	Enquesta de Salut de Barcelona
Context Físic	Enquesta de Salut de Catalunya per Barcelona
La salut i conductes relacionades amb la salut	
Estat de salut percebut, trastorns crònics i salut mental	Enquesta de Salut de Barcelona
Consum de tabac, sobrepès i obesitat i exercici físic	Enquesta de Salut de Barcelona
Consum de drogues	Sistema d' informació de Drogodependències de Barcelona
Salut sexual i reproductiva	Registres de Natalitat i d' interrupcions voluntàries de l' Embaràs
Malalties de declaració obligatòria	Registre de Malalties de Declaració Obligatòria
Mortalitat	Registre de Mortalitat

Font: Elaboració pròpia.

Resultats

Descripció del barri

En aquest apartat es descriuen les característiques geogràfiques i de la població dels barris de la Zona Nord de Barcelona: Ciutat Meridiana, Torre Baró i Vallbona.

Situació geogràfica

Ciutat Meridiana, Torre Baró i Vallbona són els tres barris que conformen l'anomenada Zona Nord, dins del districte de Nou Barris, situats a l'extrem nord-oest de la ciutat. Tot i tenir una història i identitats pròpies, s'agrupen administrativament sota la nomenclatura de Zona Nord en compartir projectes, serveis i equipaments de proximitat per a tot el territori, com per exemple: el Centre d'Atenció Primària, els Serveis Socials o la Biblioteca.

Aquests tres barris limiten amb: el Parc Natural de la Serra de Collserola al Nord, amb el municipi de Montcada i Reixac (Vallés Occidental) a l'Est, amb els barris de Trinitat Vella (Sant Andreu), Trinitat Nova (Nou Barris) i el riu Besòs al Sud-Est i, finalment, amb el barri de Les Roquetes (Nou Barris) a l'Oest (Figura 4).

Figura 4. Barris de la Zona Nord al districte de Nou Barris (Ajuntament de Barcelona).

La Zona Nord ocupa, aproximadament, 308 hectàrees, gran part de les quals es troben a la Serra de Collserola, fet que ha condicionat una orografia complicada, especialment a Ciutat Meridiana i a Torre Baró. Vallbona, en canvi, està situada en un terreny pla, entre el riu Besòs i l'eix viari d'entrada i sortida a la ciutat pel nord, l'autopista A-7 i la carretera N-152. Tant aquestes fronteres artificials (autopistes, carretera nacional i vies de tren) com les naturals (configuració muntanyosa i riu Besòs) separen els barris de Zona Nord dels nuclis centrals del districte i de la ciutat, contribuint així a la sensació d'aïllament geogràfic d'aquests barris. Com diu una persona jove de la zona:

“Hay una sensación de desconexión con el resto de Barcelona, el lugar donde estamos, lleva a sentirse excluido” (Home, Torre Baró).

Tot i això, una part del veïnat de Zona Nord considera que viu en una àrea privilegiada de la ciutat per la seva proximitat a la natura. També destaquen el seu caràcter de poble, perquè bona part de la seva població es coneix des de fa temps, tal i com expressa una veïna de Ciutat Meridiana:

“Quan vam arribar a viure aquí, semblava un poble on tothom ens coneixíem. Els nens podien jugar al carrer i no passava res” (Dona, Ciutat Meridiana).

La població del barri

Els tres barris de Zona Nord compten amb un total de 15.528 habitants (7.879 dones i 7.649 homes), representant el 10,5% de la població de Nou Barris. Ciutat Meridiana és el barri més poblat, amb 11.049 habitants (5.624 dones i 5.425 homes), seguit de Torre Baró amb 3.041 habitants (1.522 dones i 1.519 homes) i Vallbona 1.438 habitants (733 dones i 705 homes).

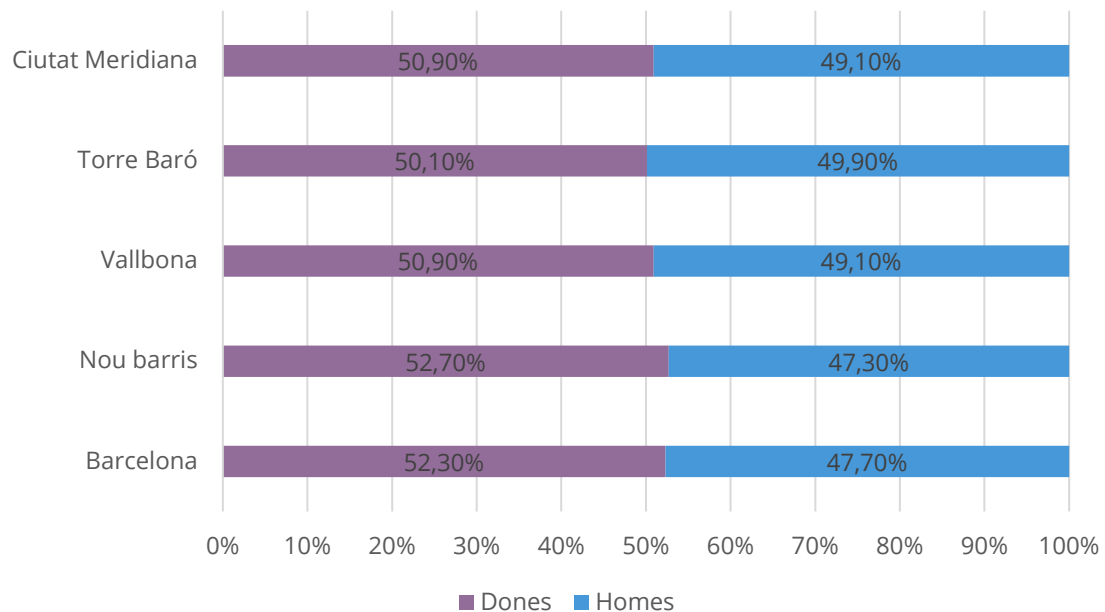
L'urbanisme dels tres barris presenta diferències que condicionen la densitat de la seva població. Tot i tenir una ordenació urbanística diversa, els tres barris comparteixen problemàtiques similars fruit de la seva situació d'aïllament geogràfic i d'un passat marcat per operacions immobiliàries, que encara perdura, vinculat als problemes d'habitatge i a la privació econòmica i social.

Ciutat Meridiana és el barri més dens de Zona Nord (739 habitants per hectàrea residencial), per sota de la mitjana de Nou Barris (745H/h2) i per sobre de la Barcelona (605h/h2). L'edificació dels habitatges és de tipus vertical, característica pròpia d'una àrea dormitori compacta, situada a la perifèria de les grans ciutats, i concentra la major part de la població, dels serveis i de l'activitat econòmica de la zona. Per contra, a Torre Baró i Vallbona els assentaments són de construcció horitzontal, majoritàriament habitatges unifamiliars d'autoconstrucció, cosa que ha propiciat una major dispersió i una baixa densitat de població.

La població segons sexe, edat i origen

Segons dades del padró municipal de 2023, a Zona Nord, les dones representaven el 50,6% de la població i els homes el 49,3%. La figura 5 mostra la distribució de la població segons sexe i barri.

Figura 5. Distribució de la població dels barris de la Zona Nord, segons sexe. Barcelona 2023 .

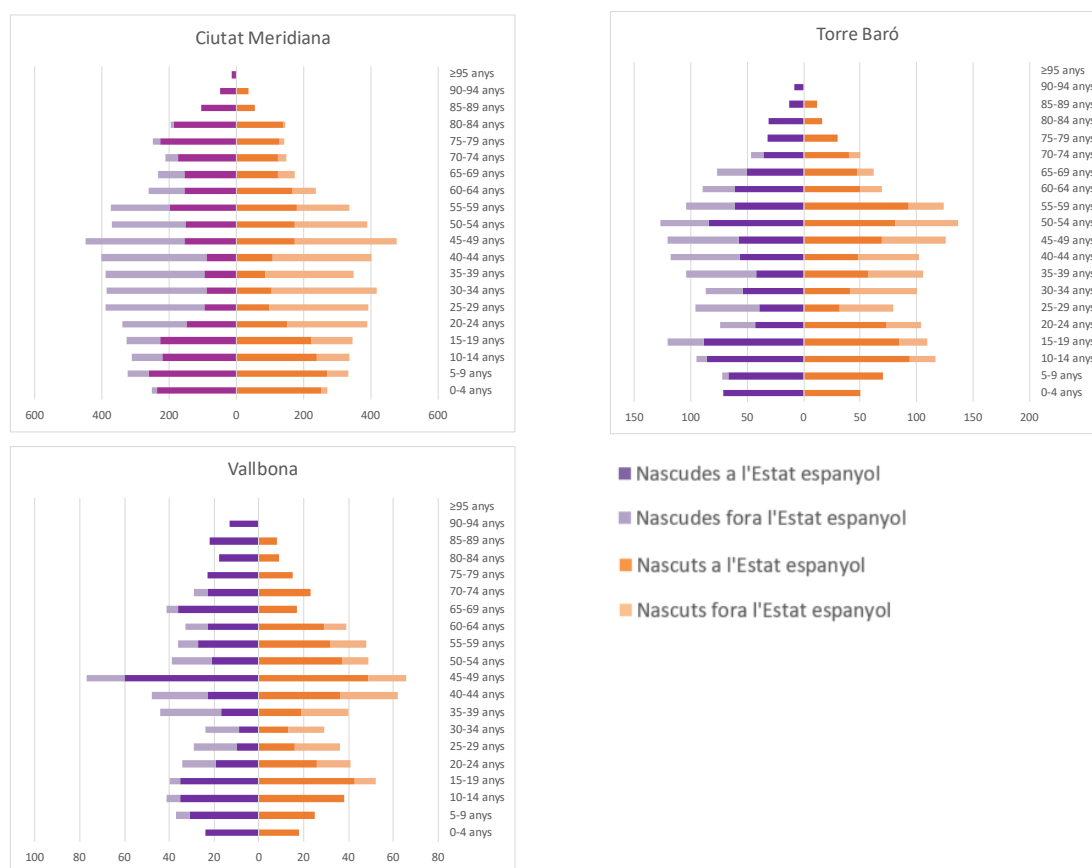

Font: Padró Municipal d'Habitants, 2023. Ajuntament de Barcelona.

Pel que fa a la distribució de la població segons edat, als tres barris, el gruix de població es concentrava a la franja d'entre 20 i 60 anys mentre que a Nou Barris i Barcelona la piràmide de població era més envellida. També, als tres barris de

Zona Nord s'observava més presència de població infanto-juvenil (0-24 anys) respecte al districte i a la ciutat, relacionada amb la arribada de població nouvinguda en edat fèrtil. Tant Ciutat Meridiana com Torre Baró presentaven unes piràmides de població amb bases més amples que la de Nou Barris i Barcelona, fet que indica una major natalitat en aquests barris (Figura 6).

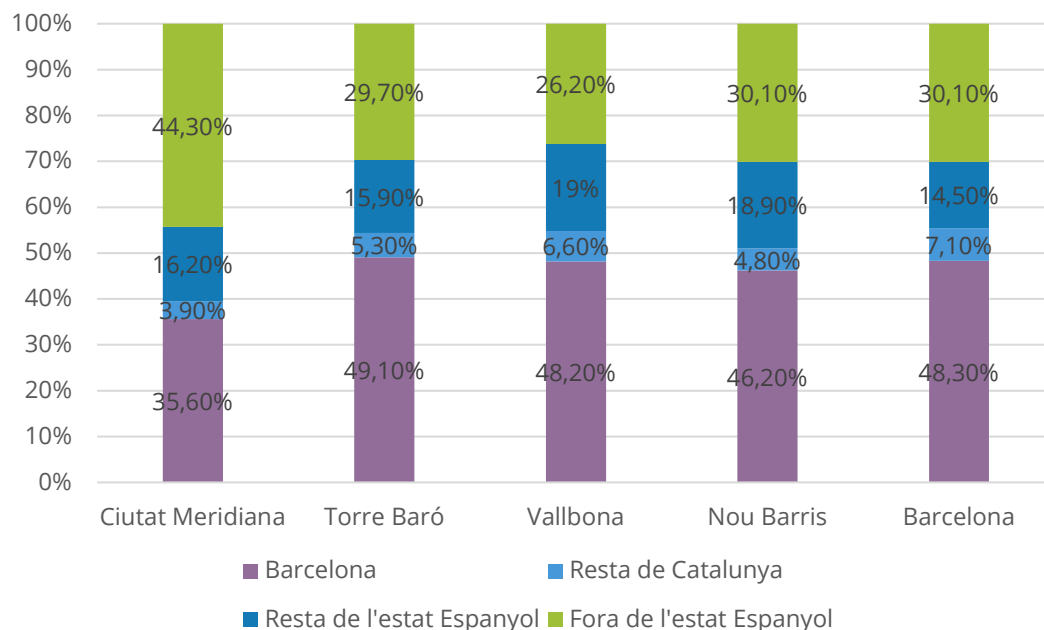
Figura 6. Piràmide de població dels barris de Zona Nord.

Font: Padró Municipal d'Habitants de Barcelona, 2023. Ajuntament de Barcelona.

Pel que fa a l'origen de la població (Figura 7), Ciutat Meridiana era el barri amb més població en edat activa nascuda a l'estranger que a l'Estat espanyol. Segons dades del padró d'habitants de 2023, el 44,3% de la població de Ciutat Meridiana havia nascut fora de l'Estat espanyol, superant la mitjana de Nou Barris i de Barcelona (30,1%). En canvi, a Torre Baró (29,7%) i Vallbona (26,2%) la proporció de persones d'origen estranger va ser menor i es va situar per sota de les xifres observades al districte i a la ciutat. Les principals nacionalitats presents a Zona Nord van ser: la pakistanesa, l'hondurenysa i la marroquina.

Figura 7. Origen de la població dels barris de la Zona Nord.

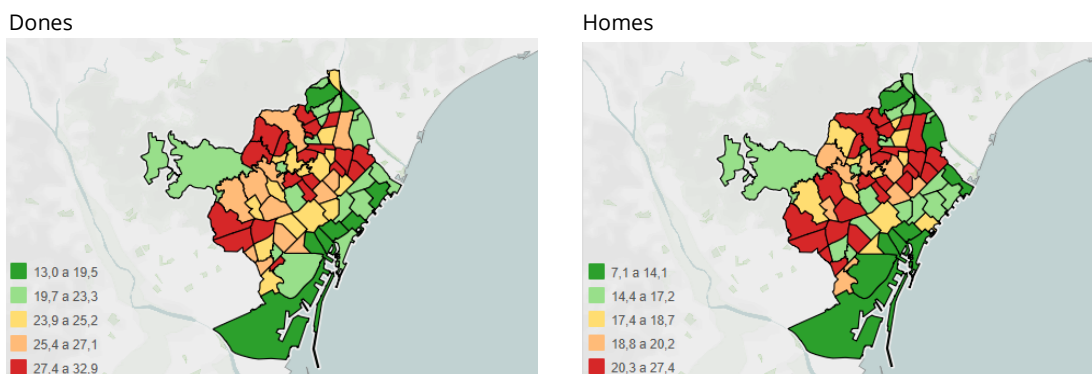

Font: Padró Municipal de Barcelona, 2022 Ajuntament de Barcelona.

L'envelliment i el sobreenvelliment

L'índex d'envelliment fa referència a la relació entre la quantitat de població de 65 i més anys d'una àrea i la quantitat de població de 0 a 15 anys. A Zona Nord, Vallbona era el barri amb l'índex d'envelliment més alt (100,4%), seguit de Ciutat Meridiana (89,2%) i Torre Baró (75%). Tot i així, l'índex d'envelliment dels tres barris va ser inferior al del districte (161,6%) i el de la ciutat (167,5%) (Figura 8).

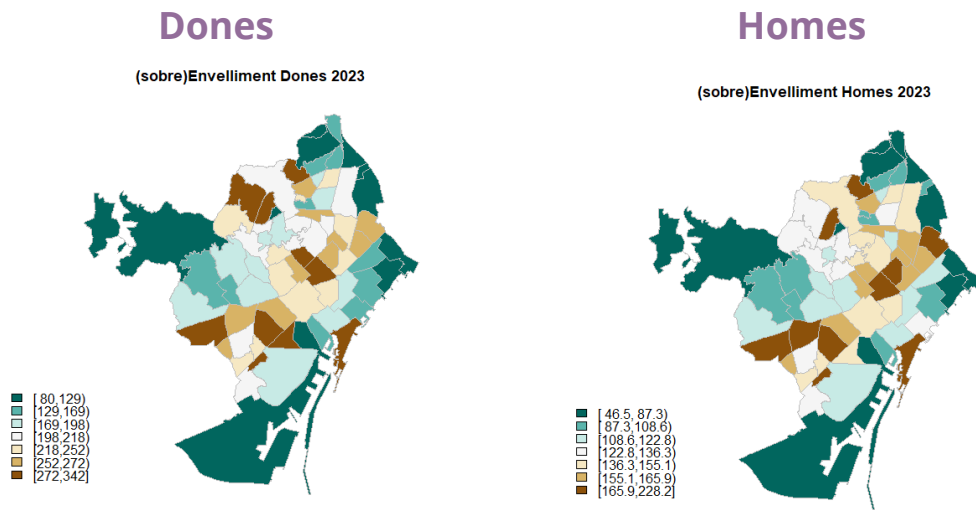
Figura 8. Població de 65 anys i més.

Font: Infobarris (<https://www.aspb.cat/docs/infobarris/>), 2022.

El sobreenvelliment (proporció de població de 75 anys i més respecte a la de 65 i més) als barris de Vallbona (56%) i Ciutat Meridiana (55%) s'assimilava a l'observat a Nou Barris (57,1%) i Barcelona (53,6%). A Ciutat Meridiana, un terç de la persones de 75 anys i més vivien soles, una dada similar a l'observada al districte (32,2%) i a la ciutat (31,9%). En canvi, a Torre Baró (24,4%) i Vallbona (10,3%) aquest percentatge va ser inferior. Als tres barris, hi havia més de dones que homes de 75 anys i més que vivien soles: Ciutat Meridiana (39,7% dones, 17,4% homes), Torre Baró (29,1% dones, 15,9% homes) i Vallbona (12,2% dones, 10,3% homes) (Figura 9).

Figura 9 .Població de 75 anys o més.

Font: Infobarris (<https://www.aspb.cat/docs/infobarris/>), 2022.

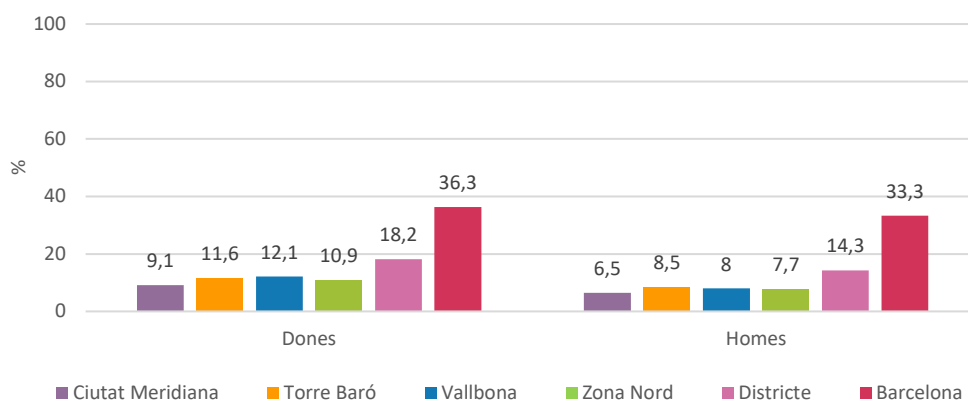
Ciutat Meridiana era el barri de Zona Nord amb més persones de 75 i més anys que vivien soles, principalment, dones.

Factors Socioeconòmics

Nivell d'estudis

El nivell d'estudis és un dels indicadors que s'utilitzen per valorar les característiques socioeconòmiques d'una població i es relaciona amb les oportunitats d'accés a l'ocupació i la inserció social. La figura 10 indica com, als tres barris de Zona Nord, hi havia menys població amb estudis superiors que al districte i a la ciutat, tant en dones com en homes. Ciutat Meridiana era el barri que comptava amb menys població amb estudis superiors, gairebé la meitat si es compara amb Nou Barris i gairebé quatre vegades menys si es compara amb Barcelona.

Figura 10. Proporció de persones amb estudis superiors, segons barri.

Font: Padró Municipal d'habitants, 2023. Ajuntament de Barcelona.

Un 2,7% de la població a Zona Nord no tenia estudis o tenia només la primària incompleta, xifres similars a les observades al districte (2,8%) i una mica per sobre a les de la ciutat (1,5%). La població amb només estudis primaris era del 32,6% a Zona Nord, front el 23,7% a Nou Barris i el 14,7% a Barcelona. De manera similar, la taxa de graduació a 4t d'Educació Secundària Obligatoria (ESO) a Nou Barris (73,1%) va ser inferior a la de Barcelona (88,6%) i l'índex d'absentisme (1,3) més alt que el de la ciutat (0,5) (Figura 11).

Figura 11. Taxa graduació a 4rt d'Educació Secundària Obligatoria (ESO) i índex d'absentisme.

Font: Infobarris (<https://www.aspb.cat/docs/infobarris/>), Curs 2021-2022.

A les entrevistes realitzades amb veïnat i professionals del territori, es va destacar el fracàs escolar entre la població jove com un dels aspectes més rellevants als tres barris perquè determina l'accés a estudis superiors i, per tant, les futures oportunitats laborals d'aquesta població. Entre els infants, també s'assenyalen problemes d'aprenentatge i lecto-escriptura. Un professional de Ciutat Meridiana descrivia aquesta situació així:

"És un dels barris amb el fracàs escolar dels més alts de Barcelona. Dels 1.000 i pico joves que vam atendre, només dos han arribat a la universitat".
(Home, Ciutat Meridiana).

El mercat de treball

Al juliol del 2023, hi havia 1.100 persones de Zona Nord inscrites a les oficines del Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC) com aturades, gairebé el 9% de la població del districte i prop del 2% de la població de la ciutat. L'atur registrat tenia un pes similar als tres barris i al conjunt del districte però era, lleugerament, superior al de la ciutat. Ciutat Meridiana va ser el barri amb més persones inscrites a l'atur, més de la meitat dones (56,2%), xifra similar a la del districte. A més, als tres barris, gairebé la meitat de la persones tenia 45 anys o més anys, una franja d'edat que presentava les taxes d'atur més altes. D'altra banda, les persones d'origen estranger representaven prop del 30% del total de persones aturades en aquests barris (Taula 4).

Taula 4. Atur registrat, perfil de les persones en atur i durada d'atur registrat.

	Ciutat Meridiana	Torre Baró	Vallbona	Nou Barris	Barcelona
Atur registrat	781	228	91	12.382	93.842
Homes	43,8%	47,4%	44,0%	45,5%	47,2%
Dones	56,2%	52,6%	56,0%	54,5%	52,8%
Persones estrangeres	26,8%	31,1%	26,8%	23,5%	25,6%
Edat <29 anys	13,8%	18,6%	13,7%	17,2%	15,9%
Edat 30-44 anys	33,0%	35,5%	32,9%	50,0%	48,6%
Edat 45 i més anys	53,2%	45,7%	53,0%	42,7%	39,9%
Pes atur registrat (aturats/població 16-64)	11,1%	11,5%	10,1%	11,2%	8,6%
Pes atur de llarga durada /total d'atur registrat	41,9%	43,4%	41,8%	42,7%	39,9%

Font: Departament d'Estudis de la Gerència de Economia, Recursos i Promoció Econòmica, 2023. Generalitat de Catalunya.

A més, el 42,4% de persones aturades de Zona Nord feia més de 12 mesos que estaven a l'atur, fet que es considera atur de llarga durada. Aquesta xifra va ser similar a la del districte i una mica superior a la de la ciutat.

A Zona Nord, 4 de cada 10 persones aturades es trobava en situació d'atur de llarga durada.

A les entrevistes, també es va descriure la manca d'oportunitats i la precarietat laboral en la què viuen moltes veïnes i veïns del barri. Aquesta situació es subratllava, sobretot, per a les persones més joves. Un veí de Ciutat Meridiana i una veïna de Torre Baró comentaven:

"Els parlem molt del que fèiem nosaltres però no tenen oportunitats...no troben feina, no poden independitzar-se... Els hi costa molt, els treballs que tenen són molt precaris" (Home, Ciutat Meridiana).

"Jo veig a molta gent jove que la única opció que veuen és la construcció o l'obra i això repercuteix en un treball precari (...) llavors la gent ja no estudia perquè veu una opció laboral fàcil" (Dona, Torre Baró)

Degut a aquesta precarietat laboral, un altre veí de Ciutat Meridiana exposava com en cas de malaltia, no es faltava a la feina per por a perdre-la.

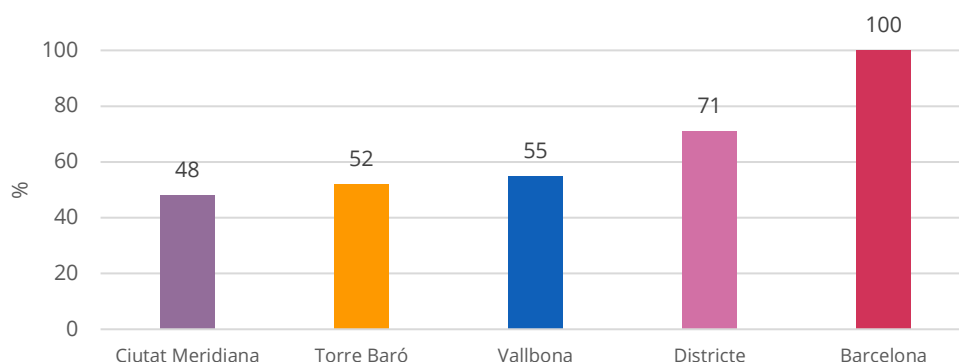
“La gente se pone enferma y no se atreve a coger la baja por no faltar al trabajo... ¡Con lo que tengo, sólo faltaría que me despidieran!” (Home, Ciutat Meridiana)

Els i les joves també expressaven la manca d'oportunitat laborals de qualitat, reclamant feina per a tothom i sous dignes.

La Renda Disponible de les Llars per càpita

La Renda Disponible de les Llars per càpita (RDLpc) indica els ingressos d'una llar que es destinen al consum o a l'estalvi. Al 2020, la RDLpc de Nou Barris (71) va ser inferior a la mitjana de Barcelona (100). A més, sis dels tretze barris del districte estaven per sota de 60, destacant Ciutat Meridiana (48) i Torre Baró (52) amb els valors més baixos (Figura 12).

Figura 12. Índex de renda disponible de les llars per càpita segons barri.

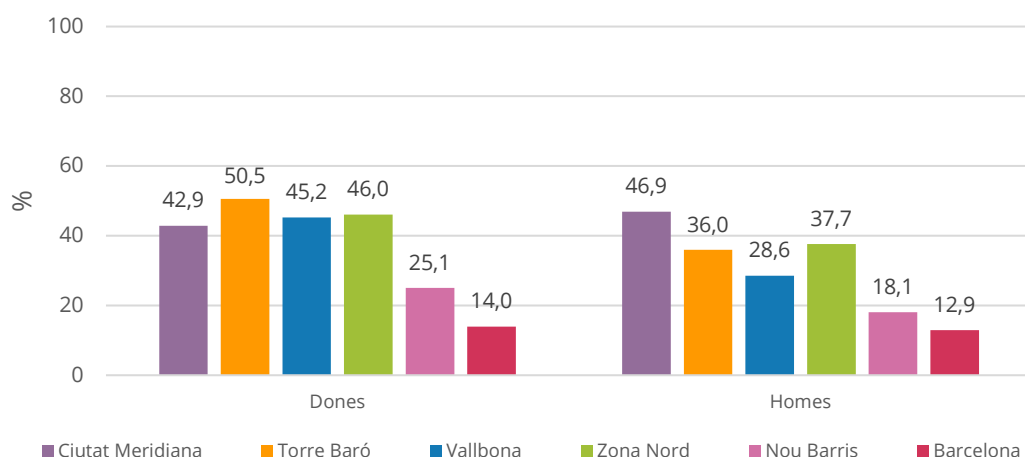
Font: Ajuntament de Barcelona, 2020.

Els ingressos

Segons dades de l'Enquesta de Salut de Zona Nord realitzada al 2024, el 46%, de les dones i el 37,7% dels homes afirmaven tenir dificultats o moltes dificultats per arribar a final de mes. Aquests percentatges duplicaven als de Nou Barris i, gairebé, triplicaven als de Barcelona. Les dones reportaven aquesta situació

amb més freqüència que els homes, sobretot a Torre Baró i Vallbona. En canvi, a Ciutat Meridiana, ho van declarar més els homes (47%) (Figura 13).

Figura 13. Proporció de persones que arriben a final de mes sovint amb dificultat o molta dificultat, segons barri.

Font: Enquesta de Salut Zona Nord, 2024 i Enquesta de Salut de Barcelona, 2021.

Aquesta situació també era percebuda a les entrevistes, on diferents veïnes i veïns del territori expressaven:

“És el barri més pobre de Barcelona. Hi ha molta precarietat i s’ha convertit en crònica” (Home, Ciutat Meridiana).

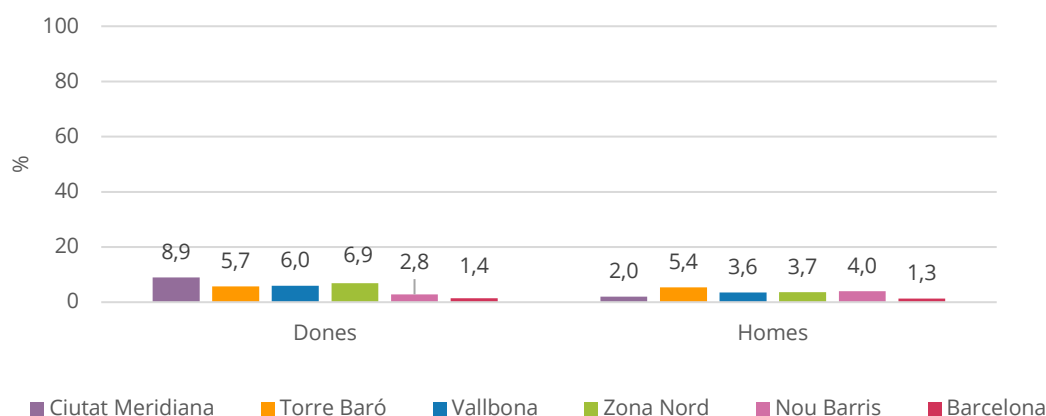
“Al barri hi ha gent que té una situació econòmica complicada. El context no ho afavoreix i això repercuteix també a nivell de salut. (Dona, Torre Baró).

“Son aspectos macros: las tasas de paro, las tasas de pobreza, la calle con más desahucios.... Es complejo (...) Podemos poner la mirada en todo lo que tiene que ver con las personas recién llegadas, pero la clave es que son pobres (...) Si hubiera más oportunidades las vidas de todos irían mejor” (Home, Torre Baró)

Inseguretat alimentària

Deixar de menjar per motius econòmics és un indicador d'inseguretat alimentària. Als tres barris de Zona Nord, gairebé el doble de dones (6,9%) que d'homes (3,7%) declarava haver-ho fet sovint. En el cas de les dones, aquest percentatge va ser gairebé el triple que el del districte i, en ambdós sexes, va superar la mitjana de la ciutat. Aquesta major freqüència d'inseguretat alimentària en les dones es pot relacionar amb el rol de cures, que recau principalment en elles, en prioritzar l'alimentació de la família abans que la pròpia (Figura 14). Ciutat Meridiana era el barri on més dones declaraven aquesta situació (8,9%), mentre que en el cas dels homes ho va ser Torre Baró (5,4%).

Figura 14. Proporció de persones que diuen que sovint han de deixar de menjar per motius econòmics, segons barri.

Font: Enquesta de Salut Zona Nord, 2024 i Enquesta de Salut de Barcelona, 2021.

A causa de la situació d'inseguretat alimentària, a les entrevistes realitzades es va constatar que les famílies adopten, més fàcilment, hàbits alimentaris no saludables. Dues veïnes de Ciutat Meridiana ho explicaven així:

"Hi ha un percentatge molt alt de gent que s'alimenta molt malament. Potser mengen només un cop al dia"
(Dona, Ciutat Meridiana).

"Los niños en el colegio comen más o menos bien, pero, después en la plaza los ves comiendo bollitos"
(Dona, Ciutat Meridiana).

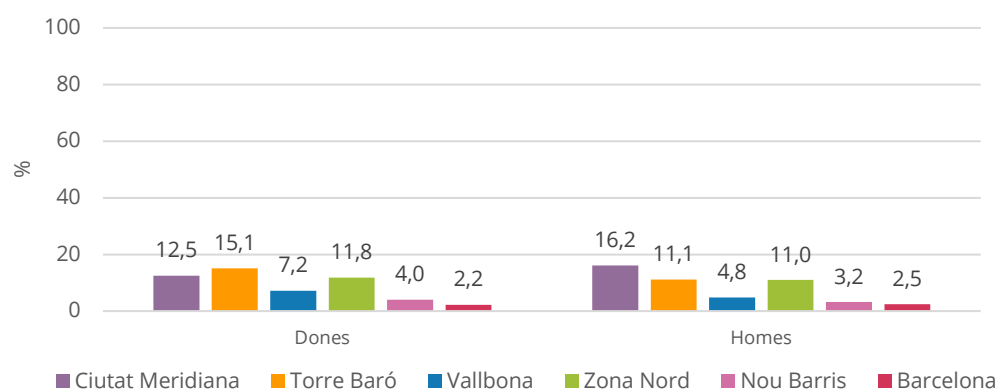
També, es va reportar la poca oferta d'establiments alimentaris amb productes frescos, fet que propicia també l'adopció d'hàbits no saludables. Per exemple, a

Ciutat Meridiana algunes persones feien referència al tancament de moltes botigues del mercat d'abastament. Els i les joves també fan referència a la manca de botigues de producte fresc, que fa que sigui més fàcil (i més barato) compra menjar de poca qualitat nutricional.

Condicions Socials de l'Habitatge

A Zona Nord, el 11,8% de les dones i el 11% dels homes s'havien endarrerit en el pagament de la hipoteca o el lloguer, gairebé el triple de persones que a Nou Barris i sis vegades més que a Barcelona. Dins Zona Nord, els homes de Ciutat Meridiana van ser qui més va declara aquesta situació (16,2%) (Figura 15).

Figura 15. Proporció de persones que declaren endarrerir-se (actualment) en el pagament de l'hipoteca o el lloguer, segons barri.

Font: Enquesta de Salut Zona Nord, 2024 i Enquesta de Salut de Barcelona, 2021.

Nota: Les dades de Nou Barris i de Barcelona són que s'han endarrerit 1 o 2 vegades a la vida.

A les entrevistes, la inseguretat residencial que pateixen molts veïns i veïnes de Zona Nord va estar molt present, especialment quan es parlava de Ciutat Meridiana. Entre els principals problemes relacionats, es destacar l'especulació immobiliària i els desnonaments. L'Associació de Veïns d'aquest barri descrivia aquesta situació així:

"A veces, vemos familias en desahucios que pueden pagar el alquiler, que ganan más de 1000€, pero los bancos no quieren pactar porque los propietarios no quieren" (...) Un paquete de 10 pisos en Barcelona es un chollo: eso es especulación" (Home, Ciutat Meridiana).

“Hay gente que se ha ido del barrio y vuelve, y ve que su vivienda sigue estando vacía. Y ocupan el piso (aún están todas sus cosas porque no les da tiempo a recoger) y el banco los vuelve a echar ... y, a los 6 años, el piso aún sigue vacío.”
(Home, Ciutat Meridiana).

Les persones amb bagatge migratori també es van identificar com un dels col·lectius més afectats per la situació d'inseguretat residencial a Zona Nord, intensificat amb tots els problemes administratius relacionats amb la residència, els estudis i/o la feina. Tal i com relatava una veïna d'origen divers de Ciutat Meridiana:

“Es difícil acceder a un piso, primero por la parte económica, segundo porque para nosotros, que somos extranjeros es muy complicado, aunque tengamos el dinero. Es muy, muy difícil, por decir que casi imposible (...) Si tú no tienes una documentación al día y no tienes un trabajo fijo y donde tengas una cantidad de dinero, jamás vas a llegar a un piso. Nunca.” (Dona, Ciutat Meridiana).

D'altra banda, dues veïnes de Ciutat Meridiana explicaven com la inseguretat residencial impacta a tota la unitat familiar i en destacaven els infants:

“La gente que sufre un desahucio, sufren lo que tú no te puedes imaginar. Y no sólo los mayores, sufren los niños. Cuando voy a un desahucio estoy temblando. Su madre llorando y el niño allá... ¡Qué situación! En este barrio es un problema muy fuerte (...) Cada semana hay unos cuantos desahucios, y ahora no hay esperanza”. (Dona Ciutat Meridiana).

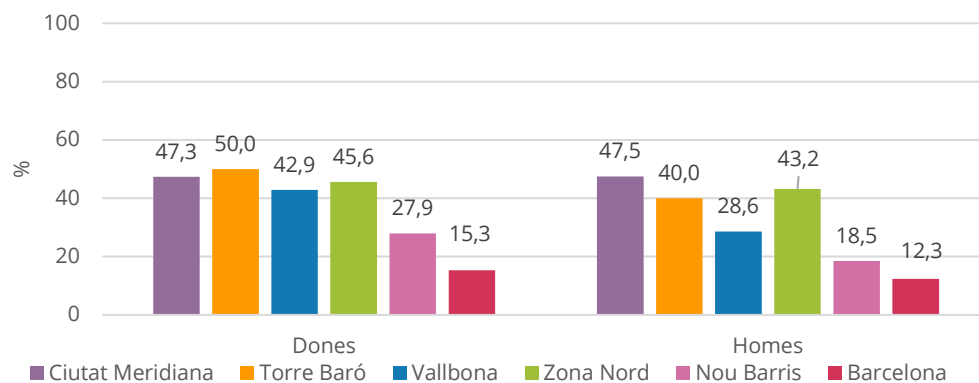
Pobresa energètica

La pobresa energètica es defineix com la incapacitat d'una llar de cobrir les necessitats bàsiques d'energia i aigua dels seus membres, com no poder mantenir una temperatura adequada a la llar durant els mesos freds i/o càlids.

A la Figura 16 s'observa que, a Zona Nord, més del 40% de les dones declaraven patir pobresa energètica (excepte els homes a Vallbona), xifres molt per sobre de les del districte i la ciutat, en ambdós sexes. A Ciutat Meridiana, la pobresa energètica era reportada per igual entre dones i homes (47%), però a Torre

Baró (50%) i Vallbona (42,9%) van ser les dones qui ho van declarar amb més freqüència.

Figura 16. Proporció de persones que declaren patir pobresa energètica segons barri.

Font: Enquesta de Salut Zona Nord, 2024 i Enquesta de Salut de Barcelona, 2022.

A Zona Nord, un 45% de persones es trobava en situació de pobresa energètica, sent més freqüent entre les dones.

Entorn Natural

Contaminació

Aire

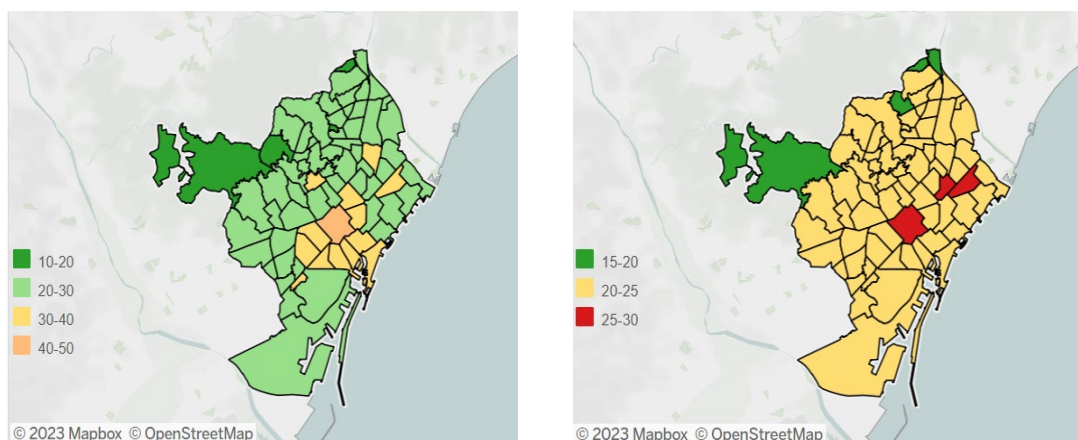
La contaminació de l'aire es mesura a partir dels nivells de concentració de d'NO₂ i PM₁₀ (ug/m³). Al 2022, Torre Baró i Vallbona van registrar la concentració més alta de NO₂ a la Zona Nord (20-30 ug/m³). Torre Baró també va tenir els nivells més alts de PM₁₀ (20-25 ug/m³). Tot i això, la qualitat de l'aire als tres barris va ser millor que al districte i la ciutat i es trobava dins dels límits legals (40 ug/m³) fixats per l'Organització Mundial de la Salut (OMS), (Figura 17 i 18).

Figura 17. Concentració de partícules NO₂ i PM₁₀ (ug/m³) a l'aire de la Zona Nord, districte i ciutat.

Font: Infobarris (<https://www.aspb.cat/docs/infobarris>), 2022.

Figura 18. Mapa Concentració de partícules d'NO₂ i PM₁₀ (ug/m³) dels barris de Barcelona.

Font: Mapa del model d'emissions de NO₂ i PM₁₀, 2022. Ajuntament de Barcelona.

Zona Nord presentava millor qualitat de l'aire que la resta del districte i la ciutat, complint els líndars fixats per l'OMS.

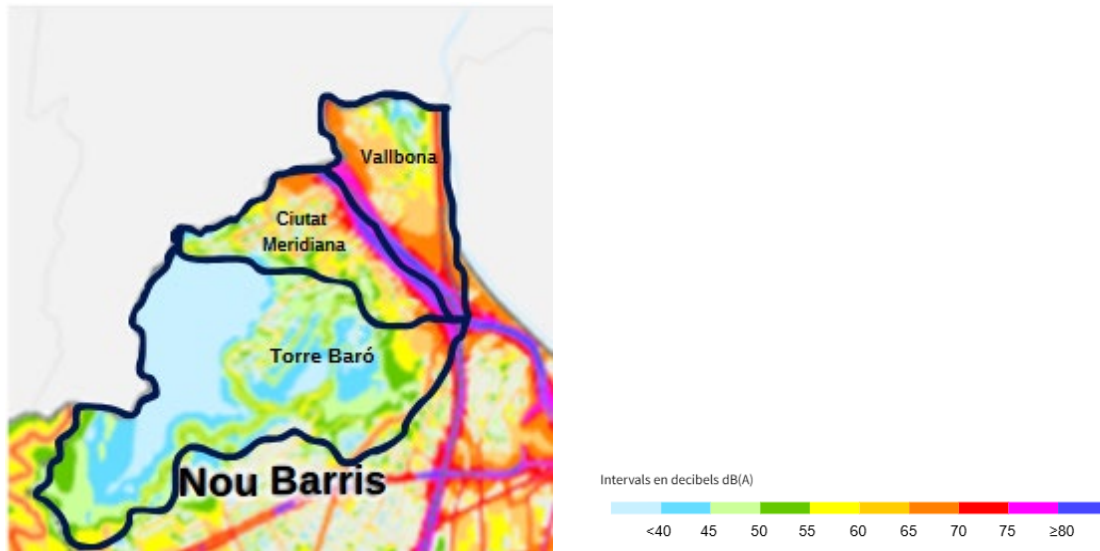
A les entrevistes, les veïnes i veïns de Zona Nord també van declarar una millor percepció de la qualitat de l'aire en aquest territori. Així, per exemple, una veïna de Ciutat Meridiana explicava:

"Vivir aquí en la montaña es un privilegio. Es poder respirar un aire puro. La gente todavía sale a caminar, así a media callecita...eso les va a traer salud"
(Dona, Ciutat Meridiana).

Soroll

Les dades de l'últim Mapa Estratègic de Soroll de l'Ajuntament de Barcelona (2017-2022), mostren que el percentatge de persones exposades a més de 65 decibels de soroll de dia, entre les 7h i les 21h, a Zona Nord estava per sota que a Nou Barris (22,8%) i Barcelona (34,6%). Dels tres barris de Zona Nord, Torre Baró era el que registrava menys soroll (5,7 db), quatre vegades menys que Vallbona (19,5) i tres menys que Ciutat Meridiana. (Figura 19).

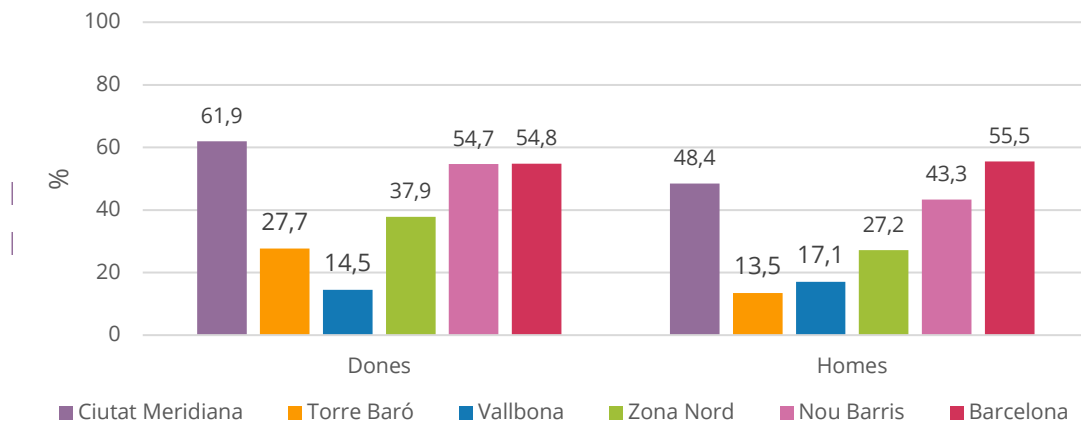
Figura 19. Nivells acústics per isòfones respecte al soroll total per dia a Nou Barris (Ld)

Font: Mapa Estratègic del Soroll 3ª fase (2017-2022). Ajuntament de Barcelona

Segons dades l'enquesta de salut de Zona Nord, Ciutat Meridiana era el barri on més persones consideraven que el soroll era un problema (6 de cada 10 dones i gairebé 5 de cada 10 homes), gairebé el doble que a tota la Zona Nord. A Torre Baró i Vallbona, els percentatges van ser molt més baixos, per sota de la mitjana del districte i de la ciutat (Figura 20).

Figura 20. Proporció de persones que estan d'acord o molt d'acord amb que hi ha molt soroll al barri.

Font: Enquesta de Salut Zona Nord, 2024 i Enquesta de Salut de Barcelona, 2021.

El soroll, com a problema a Ciutat Meridiana, també es va identificar a les entrevistes amb veïnat, provinent de conflictes i situacions d'incivisme a l'espai

públic, especialment durant la nit. Un veí descrivia la relació directa del soroll amb la salut:

"Hay bastantes follones por la noche, especialmente los fines de semana, y no descansar por la noche impacta en la salud" (Home, Ciutat Meridiana).

Els infants també declaraven el soroll com un dels aspectes negatius del barri :

"No m'agrada el soroll que fan els veïns mentre estic sopant o dormint" (Nena, Ciutat Meridiana).

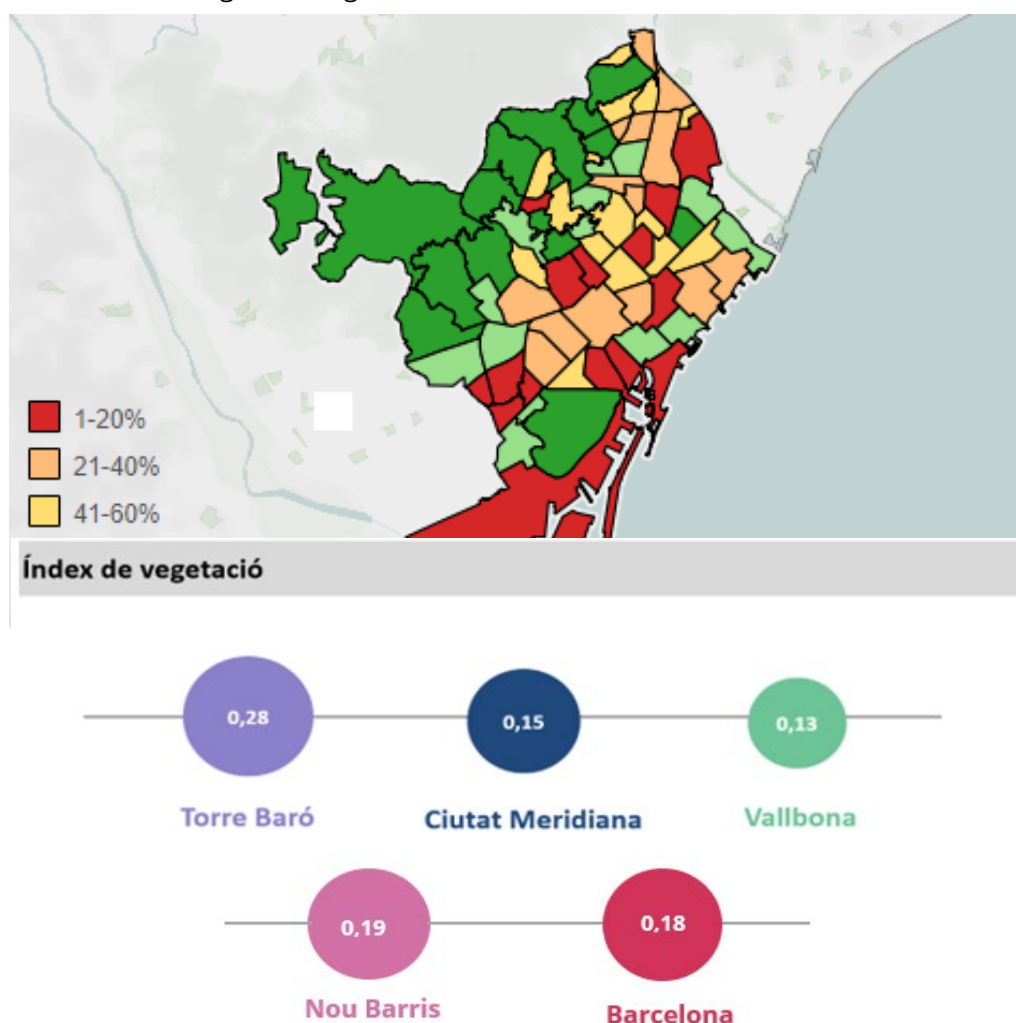
"Surts de casa hi ha com un porxo i es posen a fumar i no m'agrada. El soroll...hi ha baralles al carrer..." (Nen, Ciutat Meridiana).

A Ciutat Meridiana, era on més persones estaven d'acord en que hi ha molt de soroll al barri, especialment les dones.

Verd urbà

L'índex de vegetació mesura la densitat de la vegetació en una àrea determinada, basant-se en la quantitat de verd detectada des de l'aire mitjançant satèl·lit o drons. Torre Baró presentava l'índex de vegetació més alt de Zona Nord (0,28), per sobre de Nou Barris i Barcelona. En canvi, Ciutat Meridiana i Vallbona tenien un índex de vegetació menor, fins i tot, al districte (0,19) i a la ciutat (0,18) (Figura 21).

Figura 21. Índex de vegetació segons barri. Barcelona, 2023.

Font: Infobarris (<https://www.aspb.cat/docs/infobarris>), 2023.

Les persones que viuen a Torre Baró van valorar, molt positivament, la seva proximitat al Parc Natural de Collserola que és considerat com el “pulmó verd” dels tres barris. De fet, els espais a la natura, com la Font Muguera, o el mirador de Torre Baró, van ser dels espais més identificats com a generadors de benestar en els mapejos realitzats a l’espai públic, tant per persones adultes com per infants. No obstant, també assenyalaven que caldria millorar el seu manteniment:

“Estamos en Collserola. Esto es una maravilla. Es el pulmón de Barcelona” (Home, Torre Baró).

“Es una suerte poder salir a pasear por la montaña, pero los jabalíes y la suciedad sería un tema que tratar” (Dona, Torre Baró).

A Vallbona, per exemple, malgrat la separació física amb els altres dos barris que imposa l'autopista, el veïnat destacava el privilegi de tenir el Rec Comtal a prop, que els connecta també al municipi de Montcada i Reixac i amb a l'àrea de la muntanya habilitada per poder passejar. Segons una veïna d'aquest barri:

"Vivimos en un barrio muy tranquilo. Es una suerte tener el Rec Comtal y poder disfrutar de la naturaleza" (Mujer, Vallbona).

Plagues

Les plagues a Zona Nord van ser un problema de salut identificat tant a les entrevistes com amb les diferents accions de carrer realitzades. La presència de múrids va ser assenyalada als tres barris com un problema important. A Vallbona a més, es va identificar la plaça del 1 de Maig i la zona del Rec Comtal com un punt amb molta presència de mosquits.

A les dinàmiques amb infància també va ser una problemàtica identificada, que van assenyalar la presència de rates i insectes als tres barris. També, van mencionar els porcs senglars com a plaga, sobretot als barris de Ciutat Meridiana i Torre Baró. Així, per exemple dues nenes de Ciutat Meridiana i Vallbona expressen:

"Al barri hi ha moltes formigues i no m'agrada. (...) M'agradaria que els porcs senglars no passegessin pel barri" (Nena, Ciutat Meridiana)

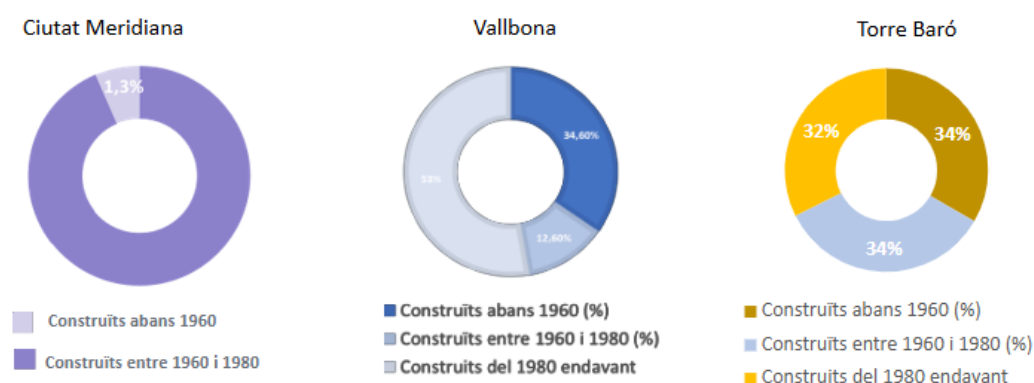
"No m'agrada del barri que em piquin els mosquits i les abelles. (Nena, Vallbona).

Entorn Construït

Condicions Materials de l'Habitatge

Pel que fa a l'antiguitat dels habitatges, Ciutat Meridiana és el barri amb més construccions realitzades a partir dels anys 60, resultat de la seva urbanització l'any 1963 amb el Pla parcial de Font Mogués, que preveia urbanitzar uns terrenys inicialment destinats a un cementiri¹. A Torre Baró, més d'un terç dels seus habitatges es van construir abans dels anys 60, principalment habitatges d'autoconstrucció i de qualitat precària, arran dels moviments migratori dels anys 50 i 60. Vallbona presenta una situació similar a Torre Baró, tot i que a finals dels anys 80 l'Ajuntament va enderrocar els edificis més deteriorats i els va substituir per noves construccions (Figura 22).

Figura 22. Any de construcció dels habitatges segons barri.

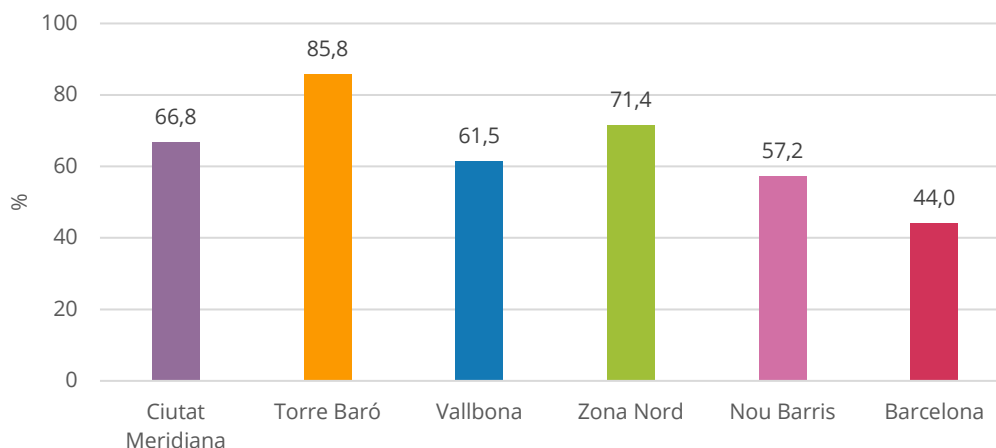

Font: Ajuntament de Barcelona. Oficina Municipal de Dades. 2022.

A més, el 71,4% dels habitatges de la Zona Nord no tenen ascensor, un percentatge gairebé 10 punts més alt que el del districte i gairebé 30 punts superior al de la ciutat. Torre Baró és el barri amb més habitatges sense ascensor, superant el 80%. (Figura 23).

¹ Barcelona Accions per l'Habitatge. [Projecte d'Intervenció Integral Barris de Torre Baró i Ciutat Meridiana 206-2010](#). Ajuntament de Barcelona

Figura 23 . Proporció de persones que declaren viure en un habitatge sense ascensor.

Font: Enquesta de Salut Zona Nord, 2024 i Enquesta de Salut de Barcelona, 2021.

**A Zona Nord, 7 de cada 10 habitatges no disposaven d'ascensor.
A Torre Baró, 8 de cada 10.**

A les entrevistes, també es va destacar la precarietat de les condicions físiques dels habitatges del barri. En concret, el veïnat declarava que són, majoritàriament, habitatges petits, sense ascensor i alguns d'ells amb humitats, tal i com descrivia un veí de Ciutat de Meridiana:

“Los pisos son pequeños y con humedades. No tienen ascensor. Las tuberías que se instalaron no cumplirían hoy la normativa” (Home, Ciutat Meridiana).

Els habitatges precaris són encara més evidents a Torre Baró, on bona part d'aquests van ser autoconstruïts pels mateixos veïns i veïnes i s'han anat heretant de generació a generació. Professionals de l'espai públic de Zona Nord van assenyalar aquesta situació:

“En la parte alta de Torró Baró existen complejidades relacionadas con las viviendas debido a ser autoconstruidas. Presentan pobreza energètica, falta de acceso a suministros y no pueden optar a ayudas sociales”. (Home, Torre Baró).

Serveis, equipaments i activitats

En relació als serveis i equipaments de Zona Nord, a les entrevistes es va posar de manifest com la majoria d'ells es concentraven a Ciutat Meridiana i a Torre Baró baix, mentre que a Torre Baró alt i a Vallbona n'hi havia menys, tal i com declaraven professionals de l'espai públic d'aquest territori:

"En Torre Baró Alto, por la forma en que se autoconstruyó, hay falta de servicios. No hay farmacia, no hay bar, no hay supermercado... no hay nada"
(Home, Zona Nord).

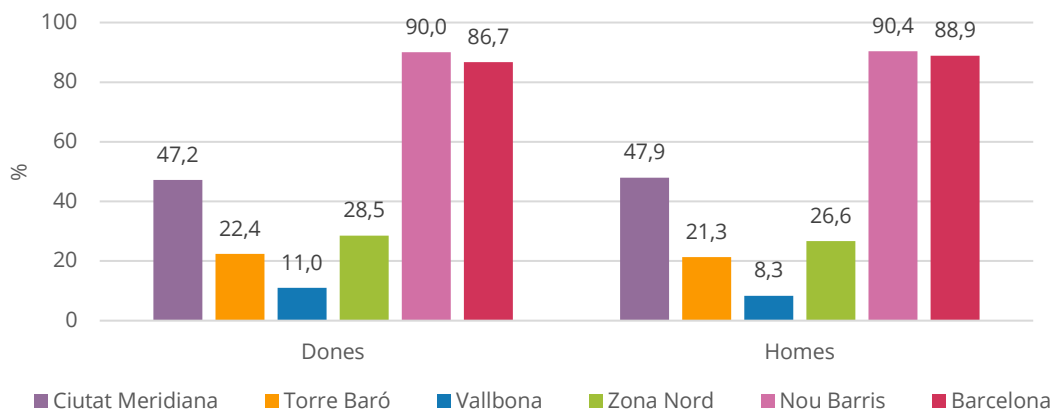
A Vallbona, s'assenyalava la manca de comerços de proximitat i, a Ciutat Meridiana, com els comerços de tota la vida havien anat tancant:

"En Vallbona no tenemos tiendas. Sólo la farmacia y un par de bares. Para las tiendas tenemos que ir a Montcada o cruzar el puente para ir a Ciutat Meridiana" (Home, Vallbona).

"El pequeño comercio está desapareciendo. Es una lástima porque los negocios que llevaban toda la vida poco a poco van cerrando" (Home, Ciutat Meridiana).

A la figura 24, s'observa com gairebé un terç de la població de Zona Nord estava d'acord o molt d'acord amb que al barri no hi ha suficients botigues. A Vallbona, només 1 de cada 10 està d'acord amb aquesta afirmació.

Figura 24. Proporció de persones que estan d'acord o molt d'acord en què hi ha suficient botigues al barri.

Font: Enquesta de Salut Zona Nord, 2024 i Enquesta de Salut de Barcelona, 2021.

A més, especialment a Torre Baró i Vallbona, les persones entrevistades també van assenyalar deficiències en les infraestructures del barri, sobretot en la xarxa de transport, tal i com relataven una veïna i un veí d'aquests dos barris:

"El bus es deficiente. Han quitado líneas de autobuses que bajaban directamente hasta Lluçmajor" (Dona, Vallbona).

"En Torre Baró faltan escaleras mecánicas o ascensores. Faltan que pongan luces, que arreglen las calles, que pongan aceras, que quiten postes de madera y pongan postes de hierro" (Home, Torre Baró).

Malgrat els esforços realitzats els últims anys, també es va identificar la manca de recursos de lleure per a la població infanto-juvenil. Es va destacar la poca diversitat en l'oferta esportiva i l'existència de pocs equipaments d'oci per a joves, tal i com explicaven dues veïnes de Vallbona:

"El camp de futbol està molt bé, per als nens que els hi agrada el futbol, però, per qui no els hi agrada? No hi a cap activitat esportiva més al barri" (Dona, Vallbona).

"Los jóvenes aquí no tienen nada (...). Hay muchos chavales en la calle y falta un espacio para que se puedan recoger, para un ocio saludable" (Dona, Vallbona).

Tot i així, es van valorar molt positivament les activitats, els equipaments i les persones professionals que treballen al territori, com per exemple: la Biblioteca Zona Nord-Mària Sánchez, el Centre d'Atenció Primària, el Centre Cívic de Torre Baró, Cruïlla, l'associació Ubuntu o el Centre Obert de Torre Baró, entre d'altres. Tal i com assenyalaria una veïna de Ciutat Meridiana i un veí de Torre Baró, respectivament:

"Hay actividades como la marcha nórdica, dónde creas un ambiente tan bonito, en los que te relacionas" (Dona, Ciutat Meridiana).

"Desde el Centre Obert, por ejemplo, cada vez intentan hacer más actividades para que se conecten los barrios y para que la gente de aquí también baje para abajo" (Home, Torre Baró).

Amb el mapeig comunitari, es van poder identificar aquells llocs, espais i/o equipaments de Zona Nord que el veïnat considerava que els produïa benestar o malestar. Els resultats obtinguts a través d'aquesta tècnica van mostrar patrons de gènere diferents. Així, les dones van assenyalar amb més freqüència espais relacionats amb activitats comunitàries i cures com a generadors de benestar com, per exemple la Biblioteca o el Centre Cívic. En canvi, els homes van destacar aquells espais on podien realitzar activitats a l'aire lliure o socialitzar, com ara el Parc de l'Aqüeducte, les places del barri o les terrasses dels bars.

"M'agrada el Campillo perquè jugo a futbol amb els meus amics" (Nen, Torre Baró)..

"La biblioteca... van mis hijos a estudiar, les ayudan y se está muy bien" (Dona, Torre Baró).

"El CAP me gusta porque hacen muchas actividades como la marcha nórdica, el Mou-Te..." (Dona, Vallbona).

Dones i homes van coincidir en els espais identificats com a generadors de malestar, destacant certs llocs de l'espai públic (places concretes, alguns carrers i la sortida de l'estació de Renfe) que es van percebre com insegurs, sobretot per a la nit. També van declarar la necessitat d'abordar les conductes incíviques que s'hi produeixen en aquests espais. Així, ho relatava un veí de Ciutat Meridiana:

"La plaza Roja por la mañana está muy bien porque tenemos bares, tiendas, mercado ambulante...pero por la tarde el ambiente cambia "trapicheos". (Home, Ciutat Meridiana).

És important assenyalar que les diferents percepcions segons el barri on s'habiti. Ciutat Meridiana va ser el barri on es van declarar més espais insegurs que poden generar malestar. Torre Baró Alt i Vallbona es van identificar com a barris més tranquils, emfatitzant la connexió amb la natura, i el caràcter de "poble" al ser relativament petits. Així, per exemple, una veïna de Vallbona assenyalava:

"Vivimos en un barrio muy tranquilo y el Rec Comtal...me da bienestar y tranquilidad" (Dona, Vallbona).

D'altra banda, els veïns i veïnes també van expressar el seu malestar per la saturació dels serveis públics, especialment del CAP, les llargues llistes d'espera per a poder ser atès o atesa per un especialista, i la manca de professionals relacionats amb l'atenció a la salut mental (especialment professionals de psicologia). Aquest darrer aspecte va ser molt expressat pels i les joves, que o bé no coneixien el Konsulta'm o bé consideraven que necessitaven una atenció més intensa que no es podien pagar.

Comunitat i Suport Social

Percepció del barri

A les entrevistes, veïnes i veïns van descriure com els tres barris de Zona Nord es van anar construint, i habitant, per població procedent altres àrees d'Espanya que arribaven a Barcelona en cerca de feina. Aquestes persones, en arribar al barri, van crear xarxes de suport mutu i per això moltes persones declaraven que es coneixen de tota la vida. Fruit d'aquesta autoconstrucció, es declara que hi havia un fort sentiment de pertinença i com l'existència d'aquestes xarxes comunitàries generaven orgull de barri i un impuls per reivindicar millores. Dos testimonis de Torre Baró i Ciutat Meridiana, respectivament, van comentar:

"Sabemos lo mucho que se ha luchado en el barrio (...) El lema que tenemos aquí es que Torre Baró existe y resiste" (Home, Torre Baró).

"Existen microhistorias de solidaridad, de ayuda. Hay un alto valor humano, no es tan individualista como otros barrios" (Home, Ciutat Meridiana).

No obstant, també es va mencionar com, actualment, això ha canviat. S'ha evidenciat una pèrdua del veïnat, que ha marxat del barri un cop ha progressat econòmicament. A més, declaraven que s'hi afegeix un abandonament administratiu d'aquests barris que relacionen, entre d'altres motius, amb la seva ubicació perifèrica, tal i com expressava un veí de Ciutat Meridiana:

"Tenemos la sensación de que quedamos muy lejos. Nadie viene a aquí expresamente. Se han hecho esfuerzos, pero nunca se ha puesto en el centro un barrio como este. Somos la periferia de la periferia" (Home, Ciutat Meridiana).

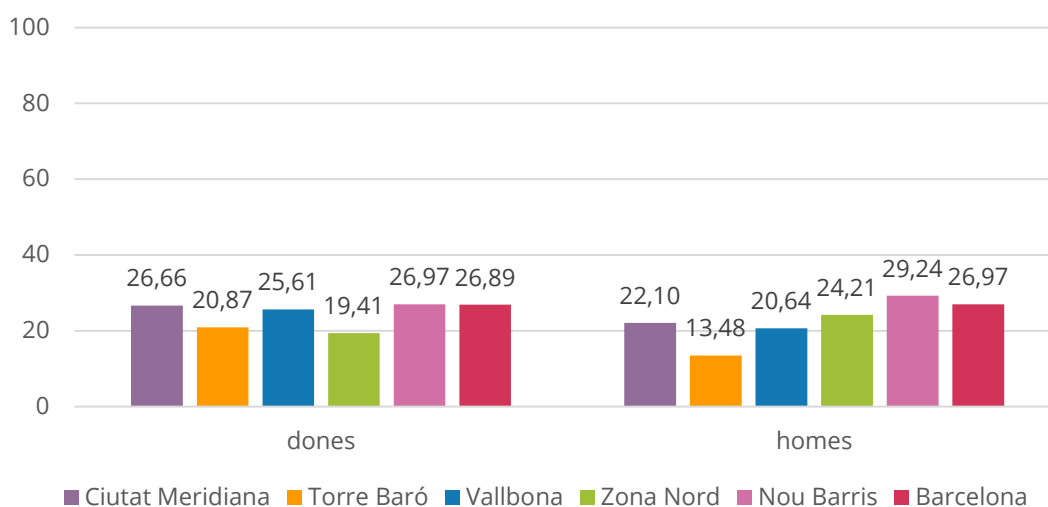
També, assenyalaven que caldrien més iniciatives populars i més espais al barri que permetessin la convivència i la generació de nous vincles entre el veïnat. Tot i així, es va posar en valor les xarxes comunitàries existents a Zona Nord i les activitats que realitzen les diferents professionals que hi treballen. Així, una veïna de Ciutat Meridiana, indicava:

"La gent, les famílies, agraeixen que es facin activitats al barri. Sempre que es fa alguna festa o trobada i es nota que estan a gust compartint aquests espais. És un barri molt agraït" (Dona, Ciutat Meridiana).

Participació

D'altra banda, la figura 25 mostra el percentatge de persones que estan molt d'acord o d'acord amb l'afirmació puc influir en les decisions que afecten a meu barri. A diferència que al districte, les dones de la zona nord senten que poden influir més (24,21% de les dones de Zona Nord estan d'acord o molt d'acord amb la pregunta, vs el 19,41% dels homes). De fet els homes presenten uns percentatges menors que al districte i a la ciutat.

Figura 25. Percentatge de persones que estan molt d'acord o d'acord amb l'afirmació puc influir en les decisions del meu barri.

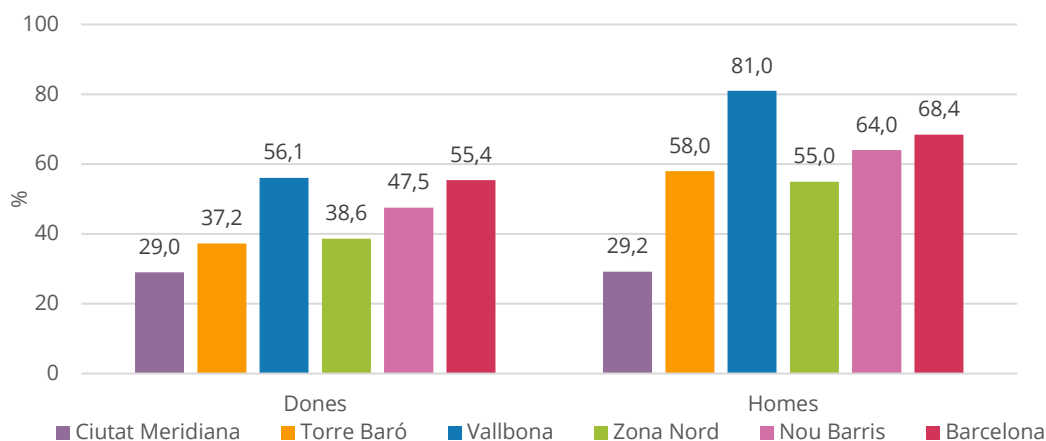
Font: Enquesta de Salut Zona Nord, 2024 i Enquesta de Salut de Barcelona, 2021.

Percepció de seguretat

A Zona Nord, només el 38,6% de les dones front el 55,0% dels homes afirmaven poder anar pel barri a la nit sense por, xifres inferiors a les observades al districte i a Barcelona (Figura 26). Ciutat Meridiana és el barri on menys persones estaven d'acord amb aquesta percepció, en ambdós sexes. Només 3 de cada 10 persones de Ciutat Meridiana consideraven poder anar pel barri de

nit, sense por. Cal destacar desigualtats de gènere en aquest indicador, on les dones presentaven una percepció de seguretat per la nit força més baixa que els homes, amb diferències de gairebé 20 punts a Torre Baró i de 25 punts a Vallbona.

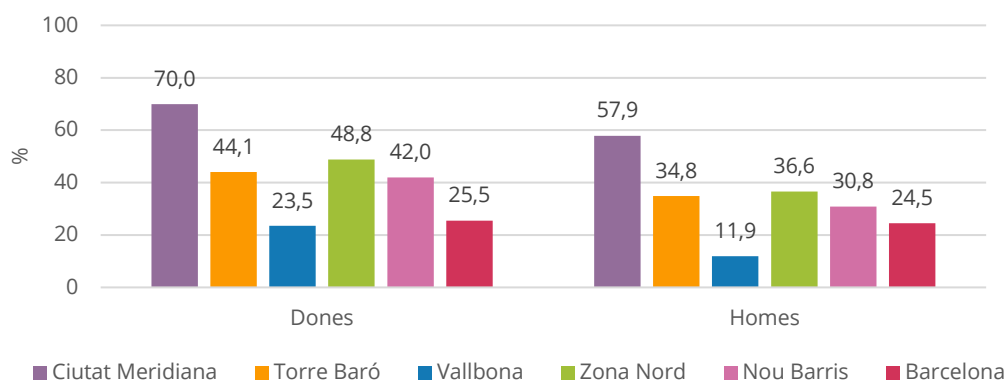
Figura 26. Proporció de persones que diuen que poden anar per la nit sense por pel seu barri.

Font: Enquesta de Salut Zona Nord, 2024 i Enquesta de Salut de Barcelona, 2021.

Així mateix, la percepció de violència a Zona Nord va ser superior a la del districte i la ciutat, i va ser més alta entre les dones. Gairebé el doble de dones de Zona Nord consideraven la violència un problema en comparació amb la resta de ciutat. A Ciutat Meridiana, el 70% de les dones i el 58% dels homes ho consideren un problema. Vallbona es va percebre com un barri més tranquil, tot i que una de 4 dones declaraven la violència com un problema (Figura 27).

Figura 27. Proporció de persones que pensen que la violència és un problema al barri.

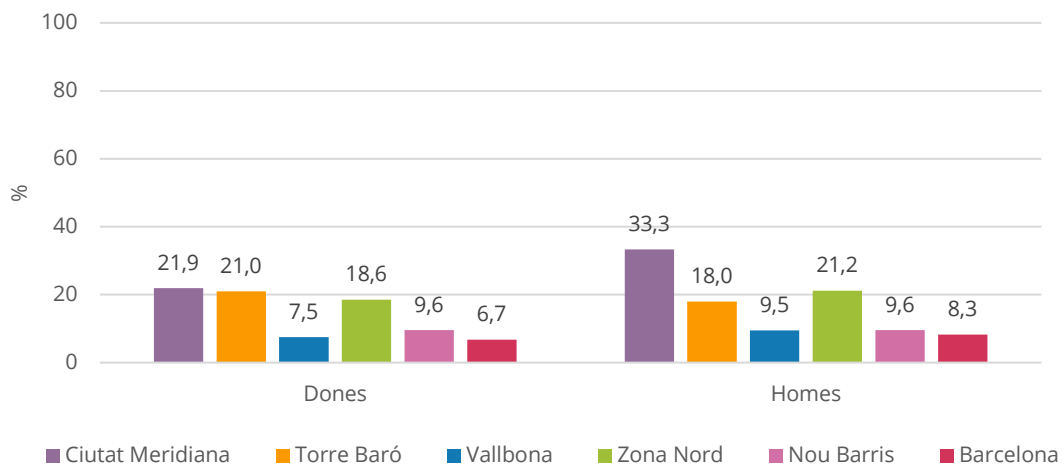

Font: Enquesta de Salut Zona Nord, 2024 i Enquesta de Salut de Barcelona, 2021.

Convivència i discriminació

Respecte a la convivència amb altres cultures, a l'enquesta es va incloure una pregunta sobre si les diferents cultures es relacionaven bé al barri. Gairebé 2 de cada 10 persones de Zona Nord manifestaven que això no era cert, una xifra superior a la del districte i la ciutat. Els homes de Ciutat Meridiana van declarar, en major proporció (33%), que les diferents cultures no es relacionen bé al barri, mentre que els valors més baixos es van registrar Vallbona, en ambdós sexes, seguint les xifres del districte i de Barcelona (Figura 28).

Figura 28. Proporció de persones que pensen que les diferents cultures no es relacionen bé al barri.

Font: Enquesta de Salut Zona Nord, 2024 i Enquesta de Salut de Barcelona, 2021.

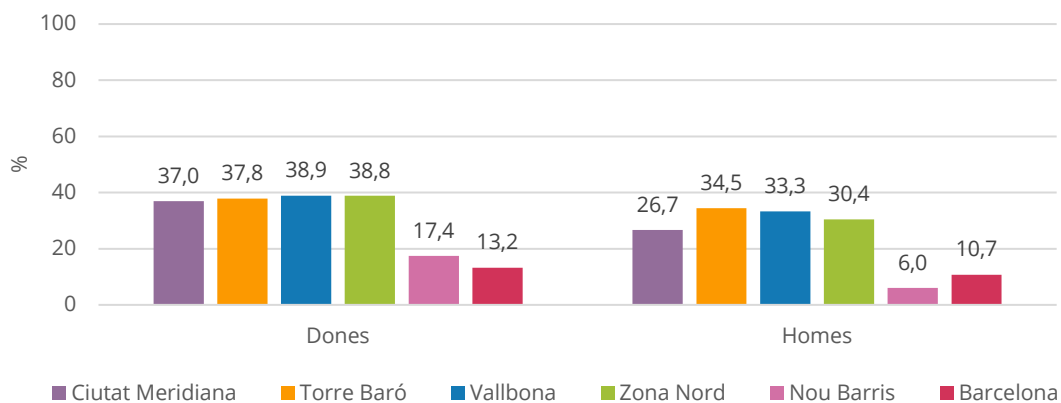
Algunes persones entrevistades veien aquesta interculturalitat com una oportunitat pel barri, mentre que d'altres declaraven l'existència de certa tensió en aquestes relacions, tal i com manifestaven algunes veïnes i veïns:

"Están empezando a haber cada vez más personas de origen diverso. Y yo creo que es lo guay, que escogen la zona porque es muy tranquila y buscan un bienestar a partir del entorno" (Home, Torre Baró).

"Hacen sus guetos. Es normal que quieren mantener sus costumbres, pero no a costa de la convivencia con los demás" (Home, Ciutat Meridiana).

D'altra banda, quan es preguntava a les persones nascudes fora de l'Estat Espanyol si s'havien sentit discriminades per raó d'origen durant l'últim any, la proporció de persones que estaven d'acord era més alta a Zona Nord, que al conjunt del districte i la ciutat, tant en dones com en homes. A més, als tres barris de Zona Nord, les dones ho van expressar més sovint que els homes (Figura 29). Cal tenir en compte però, que aquestes discriminacions no tenen per que haver succeït a la Zona Nord.

Figura 29. Proporció de persones que declaren haver patit discriminació per país d'origen en els darrers 12 mesos (en persones nascudes fora de l'estat espanyol).

Font: Enquesta de Salut Zona Nord, 2024 i Enquesta de Salut de Barcelona, 2021.

Tres de cada 10 persones nascudes fora de l'estat Espanyol que viuen a Zona es va sentir discriminades pel seu origen l'últim any, 4 de cada 10 en el cas de les dones.

Infància, joves i famílies

Respecte a com es percep que viu la infància i la joventut a Zona Nord, a les entrevistes amb persones adultes es mencionava que moltes vegades es veuen noies i nois sols pel carrer, sense persones adultes referents i que, a vegades, adoptaven comportaments incívics:

"Los niños están solos sin vigilancia (...) no hay un adulto para hablar, y los niños se te encaran)" (Dona, Ciutat Meridiana).

"Los niños están en la calle y hacen vandalismo" (Dona, Vallbona).

Sovint, aquesta solitud entre infants i joves es relaciona amb la precarietat de la feina dels progenitors i amb les dificultats per conciliar vida laboral i familiar. Com explicava una veïna de Ciutat Meridiana, aquesta situació fa que alguns infants des de ben petits assumeixin tasques de cura que no els hi pertocarien per l'edat:

"Las condiciones precarias de las familias hacen que tengan que trabajar en diferentes lugares, lo que les deja poco tiempo y hace que algunos niños asuman tareas de cuidado, de sus hermanos más pequeños, a una edad muy temprana" (Dona, Ciutat Meridiana).

D'altra banda, l'incivisme percebut per les persones adultes contrasta amb la mirada dels infants que denuncien que no tenen espais per jugar i que són les persones adultes les que fan un ús incívic de l'espai públic, consumint al carrer, o barallant-se.

Pel que fa a la joventut, es va identificar que els recursos o activitats del barri que s'hi adrecen són insuficients. Aquesta situació, sumada a la precarietat davant del futur a la que s'enfronten i la desmotivació que s'identifica per part dels i les professionals que els hi atenen, fa que alguns/es passin bona part del dia al carrer de manera ociosa. Així ho descriuen una veïna i un veí de Vallbona i Ciutat Meridiana, respectivament:

"Hay muchos chavales en la calle y falta un espacio para que se puedan recoger (...) Los jóvenes aquí no tienen nada. No hay sitios para un ocio saludable. Falta alguna actividad para la juventud, para educarlos" (Dona, Vallbona).

"En general los jóvenes de aquí tienen una necesidad de poderse realizar en la vida, de poder llegar a ser alguien, tener un trabajo o sentirse realizado (...) Y necesitan mucha confianza y más facilidad burocrática para acceder a estudios y formaciones" (Home, Torre Baró).

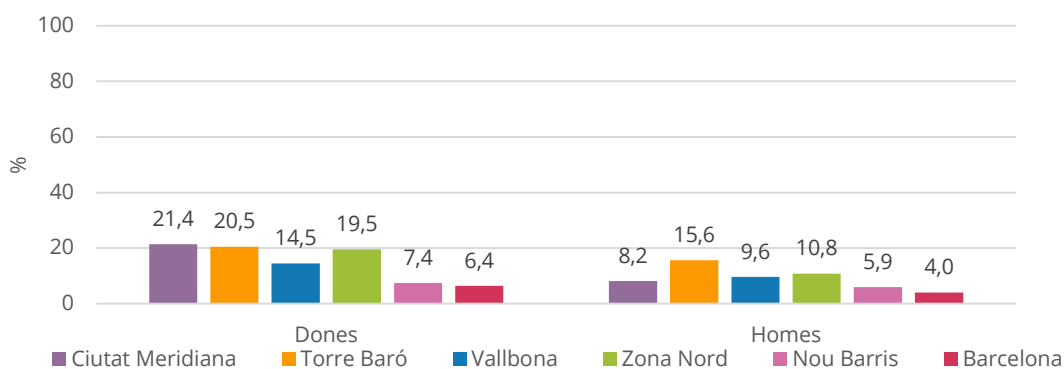
Les persones joves entrevistades també assenyalen que les persones LGBTIQ+ reben violències, que queda invisibilitzada. Si que posen en valor espais segurs al Casal de Barri i al Centre Cívic, però denuncien aquesta situació.

En la mateixa línia, els i les professionals que treballen amb infants i joves al barri detectaven comportaments agressius i, fins i tot, violents sovint vinculats a actituds masclistes que reproduïxen de l'entorn. També assenyalaven que l'ús problemàtic de xarxes socials, jocs en línia, o videojocs, pot exposar-los a aquestes conductes. Els i les professionals també reclamen que seria important tenir la figura d'educadores de carrer al territori, que permetria fer una feina més intensa i preventiva amb les persones joves que no estan vinculades a cap servei.

Soledat no desitjada

El sentiment de soledat és una experiència subjectiva, vinculada a les relacions socials i les expectatives d'una persona, que pot afectar a qualsevol edat. És diferent de l'aïllament social, que és la manca objectiva de relacions amb altres persones¹. La figura 30 mostra com la soledat no desitjada era més freqüent entre les dones: 2 de cada 10 dones de Zona Nord se sentien soles sovint o molt sovint, gairebé tres vegades més que al districte o a la ciutat. Vallbona presentava els percentatges de soledat més baixos en ambdós sexes i, a Torre Baró, va ser on més homes van declarar sentir-se sols (15,6%). La soledat va ser més freqüent entre les dones, les persones de 40 a 65 anys i també en aquelles persones migrades. Les raons principals reportades van incloure: la manca d'amistats, la manca de temps i estar lluny o no tenir família.

Figura 30. Proporció de persones que sovint o molt sovint se senten soles.

Font: Enquesta de Salut Zona Nord, 2024 i Enquesta de Salut de Barcelona, 2021.

A Zona Nord, el nombre de dones que se senten soles era el triple que al districte i que a Barcelona.

A les entrevistes, el veïnat diferenciava la soledat no volguda degut a l'aïllament físic, per no poder sortir de casa per barreres arquitectòniques del barri o per malaltia, del sentiment de soledat no volguda, en general. La primera situació era descrita, sobretot, pel veïnat de Torre Baró. A Ciutat Meridiana, també es

¹ De Jong Gierveld, J., Van Tilburg, T. G., & Friedman, H. S. (2016). Social isolation and loneliness. *Encyclopedia of mental health*, 4(2), 175-178.

declarava aquest aïllament físic de les persones grans degut a deficiències en els habitatges, com per exemple, la manca d'ascensors:

"Hay un problema grande de gente mayor que se queda aislada y no baja a la calle. Muchos bloques tampoco tienen ascensor (...) Tengo muchos vecinos mayores y los ves ahí mirando por la ventana cada día sin salir" (Dona, Ciutat Meridiana).

"Muchas de las casas se encuentran en cuesta o tienen escaleras. Mucha gente mayor ya no va al médico porque el ambulatorio está abajo. Y se queda en su casa encerrada, porque hay esa escalera o barreras..." (Home, Torre Baró).

En general, es van identificar les persones grans com un dels grups més vulnerables a patir soledat, especialment per qüestions de salut. No obstant, les persones amb bagatge migratori, també declaraven a les entrevistes sentir-se sovint soles i reivindiquen més projectes d'acompanyament al barri. Una veïna d'origen divers de Ciutat Meridiana explicava:

"Hay mucha gente (que viene de otro país) que no se socializa con nadie. Si hubiera un pequeño proyecto para acompañar a aquellas personas que han llegado al barrio, que no tienen a su familia o que llegan con hijos (...). Son como personas invisibles que para la humanidad no existen" (Dona, Ciutat Meridiana).

Conductes relacionades amb la salut

Les dades relacionades en aquesta secció provenen només de l'Enquesta de Salut de Zona Nord, ja que les preguntes de l'Enquesta de Salut de Barcelona eren molt més complexes i allargaven molt l'Enquesta de Zona Nord. A taula es va decidir utilitzar unes preguntes validades que fossin més ràpides i senzilles.

Tabac, alcohol i altres consums

Segons dades l'enquesta, la prevalença de persones que fumen a diari a Zona Nord va ser més alta en els homes (25,8%), seguint l'epidemiologia del tabac a les ciutats occidentals. Vallbona és el barri on més persones declaraven fumar a diari, tant en dones com en homes (Taula 5).

Taula 5: Freqüència de persones que fumen cada dia.

	Ciutat Meridiana	Torre Baró	Vallbona	Zona Nord
Dones	12,5%	14,9%	27,7%	17,6%
Homes	22,9%	24,4%	30,9%	25,8%

Font: Enquesta de Salut de Zona Nord, 2024.

Pel que fa a l'alcohol, el percentatge d'homes que en beuen una gran quantitat almenys un cop al mes, és el doble que el de les dones. Ciutat Meridiana va ser el barri amb les prevalences més altes de consum d'alcohol en gran quantitats, en ambdós sexes (Taula 6).

Taula 6: Freqüència de persones que beuen un gran quantitat d'alcohol almenys un cop al mes.

	Ciutat Meridiana	Torre Baró	Vallbona	Zona Nord
Dones	11,6%	6,4%	4,8%	8,5%
Homes	25%	12,5%	19,1%	19,1%

Font: Enquesta de Salut de Zona Nord, 2024.

El consum d'alcohol, sobretot a l'espai públic, també va ser descrit per les persones entrevistades que sovint ho relacionaven amb situacions d'incivisme i amb baralles al carrer:

"Se bebe en la calle tanto alcohol...lo ves en la calle a cualquier hora" (Home, Ciutat Meridiana)

"Hay consumo de alcohol en la calle: en los parques se encuentran latas y porquerías" (Dona, Vallbona)

"El alcoholismo en el barrio es sistémico. Se ve mucha ansiedad... muchos consumos por la calle. Se compran la bebida en la tienda.... Los parques por la noche parecen discotecas" (Home, Ciutat Meridiana)

D'altra banda, a Zona Nord, el consum habitual d'altres substàncies addictives era molt inferior al de tabac o alcohol: només un 3,3% dels homes i un 1,4% de les dones declaraven consumir-ne de forma habitual. Aquests consums van ser més freqüents en els homes, observant-se la major prevalença a Torre Baró en comparació amb els altres dos barris de Zona Nord (Taula 7).

Taula 7: Freqüència de persones amb consum habitual de substàncies.

	Ciutat Meridiana	Torre Baró	Vallbona	Zona Nord
Dones	2,7%	3,2%	1,2%	1,4%
Homes	4,2%	7,9%	6,0%	3,3%

Font: Enquesta de Salut de Zona Nord, 2024.

Tot i així, a les entrevistes es mencionava l'existència de negocis, vinculats als consums, a l'espai públic que molesten a la resta del veïnat, tal i com expressava un veí de Ciutat Meridiana:

"Se ha creado un barrio gueto, donde la gente está apelotonada haciendo trapis, y es incómodo" (...) El consumo o ventas de drogas es habitual pero la policía hace caso omiso o pasa de largo" (Home, Ciutat Meridiana).

Joc Patològic

El joc patològic o problemàtic amb diners era poc prevalent a la Zona Nord. Només es detectava entre els homes (1,1%), principalment a Ciutat Meridiana (2,1%) (Taula 8). Aquestes dades tan baixes contrasten amb la percepció de les professionals del CAP que expressaven que el joc problemàtic estava bastant present a la Zona.

Taula 8: Freqüència de persones amb joc problemàtic.

	Ciutat Meridiana	Torre Baró	Vallbona	Zona Nord
Dones	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Homes	2,1%	0,0%	1,2%	1,1%

Font: Enquesta de Salut de Zona Nord, 202.4

A Zona Nord, els consums van ser sempre més freqüents entre els homes. A Ciutat Meridiana, 1 de cada 4 homes afirmava haver begut una gran quantitat d'alcohol, almenys un cop al mes.

Ús problemàtic de pantalles

A les entrevistes també es va far referència a l'ús excessiu de pantalles entre infants i persones joves. Segons les entrevistades, infants i joves són un grup d'especial vulnerabilitat amb importants diferències per gènere. En les noies, es descrivia un consum més orientat a les xarxes socials que vinculaven amb problemes d'autoestima per la pressió estètica que exerceixen. En els nois, en canvi, el consum és més de videojocs que pot suscitar-los més agressivitat i comportaments violents.

Una veïna de Ciutat Meridiana explicava:

“Un motivo muy gordo son las redes sociales, como tik tok, videos que no son apropiados para ellas, que juzgan mucho el físico, y que desencadenan en trastornos en la conducta alimentaria, en problemas de autoestima, todo esto les afecta muchísimo.” (Dona, Ciutat Meridiana).

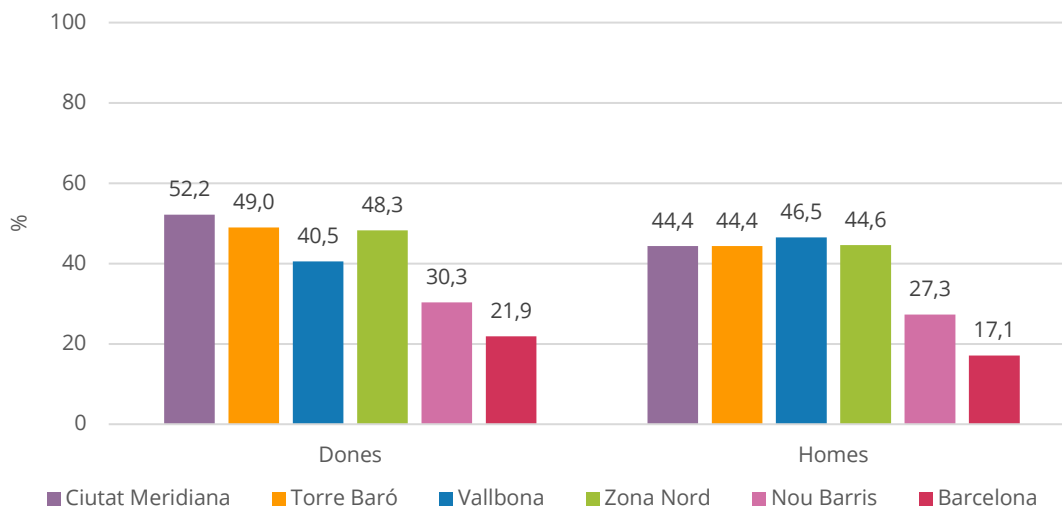
Des de la Comissió d'Infància i Adolescència de Zona Nord, també es va relatar l'existència de conflictes vinculats a les xarxes socials. Des de la gestió del mòbil, la identitat digital, les relacions tòxiques o fins i tot situacions d'assetjament que, opinen, que amb les xarxes s'han intensificat.

Salut i Benestar

Salut Percebuda

La salut percebuda és un indicador global tant per a la salut física com la mental. Es considera bona si a la pregunta "Com diria que és la seva salut en general?" es respon "excel·lent, molt bona o bona" i dolenta si es respon "regular o dolenta". Segons dades de l'Enquesta de Zona Nord, el 48,3% de les dones i més del 40% dels homes declaraven tenir mala salut. Entre les dones, s'observava una diferència de 10 punts entre Ciutat Meridiana (52,2%) i Vallbona (40,3%). La percepció de mala salut a Zona Nord, era 20 punts superior a la del districte i 30 punts més alta que a la resta de la ciutat (Figura 31).

Figura 31. Proporció de persones que perceben la seva salut regular o dolenta.

Font: Enquesta de Salut Zona Nord, 2024 i Enquesta de Salut de Barcelona, 2021.

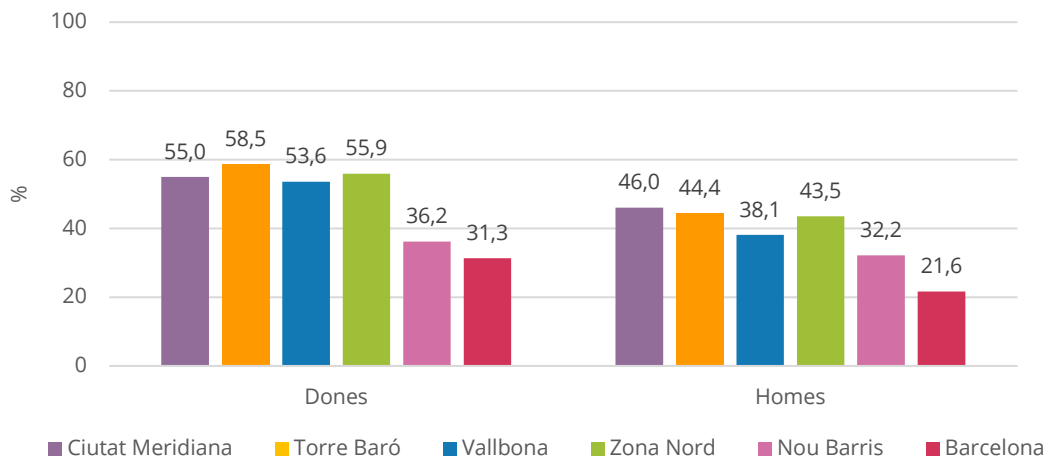
A les entrevistes, també es van destacar problemes de salut a nivell ocular, bucodental i malalties respiratòries que relacionen amb la humitat de la zona i amb les condicions deficientes dels habitatges. Així, per exemple, un home Ciutat Meridiana declarava:

"Hay mucha humedad que perjudica directamente la salud física: deterioro de los huesos, cojera, etc." (Home, Ciutat Meridiana).

Salut Mental

A Zona Nord, el 55,9% de les dones i el 43,5% dels homes presentaven risc de mala salut mental. Això no vol dir que totes elles tinguessin un diagnòstic de salut mental, sinó que presentaven un malestar emocional intens. Aquestes xifres eren superiors als de la resta del districte i de Barcelona, on les prevalences de mala salut mental, per a ambdós sexes, eren gairebé la meitat que a Zona Nord. A més, el risc de mala salut mental va ser gairebé 10 punts més alt entre les dones que en els homes (Figura 32).

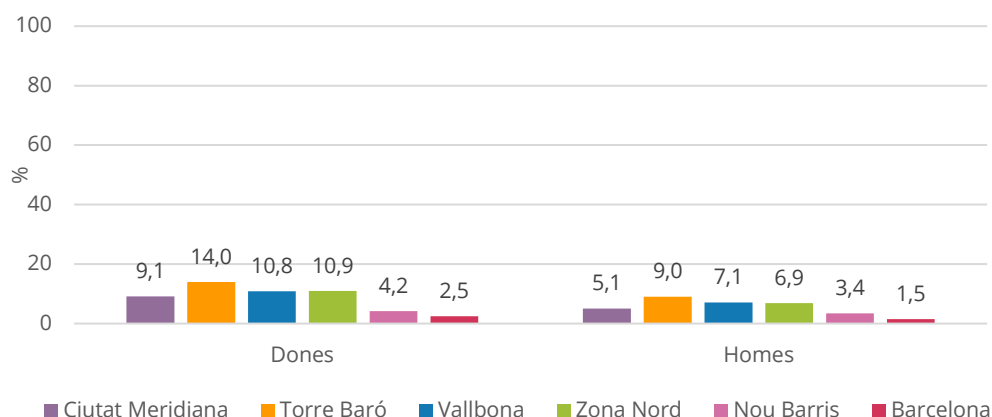
Figura 32. Proporció de persones amb risc de mala salut mental segons barri.

Font: Enquesta de Salut Zona Nord, 2024 i Enquesta de Salut de Barcelona, 2021.

El suïcidi és una de les conseqüències més greus dels problemes de salut mental. Segons l'enquesta de salut de Zona Nord, el 10,9% de les dones i el 6,9% dels homes declarava haver realitzat algun intent de suïcidi al llarg de la seva vida. Si es compara amb l'Enquesta de Salut de Barcelona, aquestes xifres superen a les de Nou Barris (4,2% dones, 3,4% homes) i a les de la ciutat (2,5% dones, 1,5% homes). (Figura 33). Cal recordar, però, que aquestes dades recullen intents de suïcidi al llarg de la vida, i per tant, una persona pot haver-ho intentat en el passat i ara trobar-se bé.

Figura 33. Proporció de persones que declaren haver intentat suïcidar-se algun cop a la vida, segons barri.

Font: Enquesta de Salut Zona Nord, 2024 i Enquesta de Salut de Barcelona, 2021.

A les entrevistes, veïnat i professionals de Zona Nord van confirmar aquest malestar emocional que viu la població, que pot explicar-se per problemes més estructurals que el barri pateix, tal i com relataven dos professionals de l'espai públic en aquest territori:

“Los problemas y la pobreza estructural de la población como la falta de trabajo, falta de papeles, consumo de drogas, adicciones, códigos éticos sociales, rechazo de grupos respecto a otros, desahucios o retirada de hijos o hijas comporta que la gente vive en una situación de estrés y desesperanza 24 horas” (Home, Zona Nord).

D'altres professionals comentaven com algunes persones han acceptat aquesta precarietat social i han normalitzat aquest patiment, percebent una alta medicalització d'aquests problemes quotidians de la vida.

“La salud mental es un problemón que arrastra todo (...) Detrás de la indefensión aprendida, está la depresión, la desesperanza. La gente no lucha porque ve que no saldrá adelante y esta dinámica cuesta mucho de cambiar.” (Home, Ciutat Meridiana).

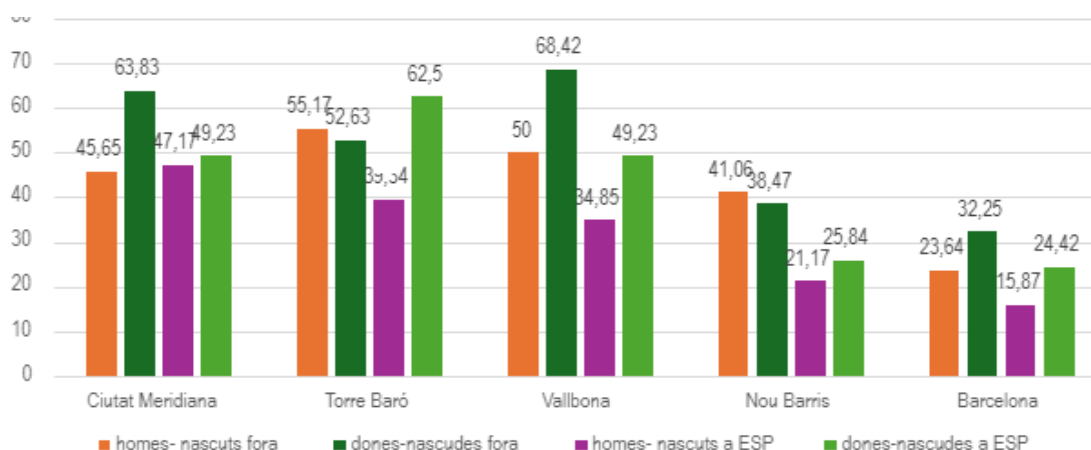
Es subratlla l'existència d'alguns grups on les prevalences de mala salut mental eren més altes, com per exemple, les persones amb un bagatge migratori:

“Las personas migradas están aquí como desubicadas. Se pensaban que se ganarían bien la vida al llegar, y se dan cuenta de que aquí no hay nada” (Home, Ciutat Meridiana)

“Aquí hay muchas personas con problema de depresión, de depresión fatal, y sólo con ir tú a visitarla, le cambias el día, sólo por escucharla, (...) personas que se sienten invisibles para el universo. (Dona, Ciutat Meridiana)

De fet, si estratifiquem el percentatge de persones en risc de mala salut mental per sexe i país de naixement (figura 34) observem que el percentatge de persones amb risc de mala salut mental és més elevat, en general, en les persones nascudes fora d'Espanya, especialment en les dones nascudes fora de Ciutat Meridiana i de Vallbona, i els homes nascuts fora de Torre Baró i Vallbona.

Figura 34. Risc de mala salut mental per sexe, barri i lloc de naixement.

Font: Enquesta de Salut Zona Nord, 2024 i Enquesta de Salut de Barcelona, 2021

Un altre grup on es percebia molt patiment emocional és el de les dones amb càrregues familiars i de cures, tal i com explicava un veí de Ciutat Meridiana:

*"Son mujeres que no llegan y se tienen que hacer cargo de sus hijos y de sus parejas. (...) Tienen niveles de estrés muy altos y dependencia económica por la situación en la que están (...) Muchas presentan consumo de drogas legales.
(Home, Ciutat Meridiana)*

Els infants i joves és un altre dels col·lectius identificats a les entrevistes amb alts nivells de patiment. Així, per exemple, dues veïnes de Ciutat Meridiana relataven:

*"Cuando en el ámbito educativo recibes hijos o hijas de familias desestructuradas, ves que la salud mental es baja. Me encuentro con muchas mamis, que sus hijas están pasando por una depresión o se encierran. Supongo que ya lo sabrán más a fondo en los institutos y ahí lo ya tratarán"
(Dona, Ciutat Meridiana).*

(En un desnonament) "No solamente los mayores, sufren los niños (...). En los colegios tienen unos problemas fuertísimos de no seguir ni un programa, las relaciones... Estos niños tienen unos nervios... es que no pueden... (Dona, Ciutat Meridiana).

Malgrat l'enquesta de salut de Zona Nord ha permès quantificar el risc de mala salut mental, aquesta necessitat ja havia estat detectada per els i les agents clau del territori. Així, des de la Taula de Salut Mental entre els mesos d'octubre del 2023 i gener del 2024 es van realitzar una sèrie d'accions al carrer per preguntar al veïnat que era la Salut Mental, com la cuidaven i quines accions creien que s'havien de fer.

Referent a la pregunta **"què és la Salut Mental"**, les respostes oscil·laven entre una mirada biomèdica, que la defineixen com l'absència d'una patologia mental, i aquelles mirades més psicosocials i holístiques que consideren la salut mental com quelcom imprescindible a la nostra vida, i la relacionen amb la capacitat de decidir i d'adaptar-se al context. Davant la pregunta **"com cuides la teva salut mental"**, les persones refereixen pràctiques d'autocura com alimentar-se bé, fer coses que agraden, passejar, meditar, però també

pràctiques de cura col·lectiva que passen per potenciar les activitats grupals, posant el focus en lo relacional i la vida comunitària. Comenten la importància de tenir xarxes de suport. Un grup de persones que van referir tenir un diagnòstic de salut mental situen les seves pràctiques de cura emmarcades en l'obediència al o la professional de salut mental. Relacionat amb aquestes respostes, quan demanaven “**què havien de fer per millorar la salut mental de la població**”, les respostes es van agrupar en 4 grans àrees:

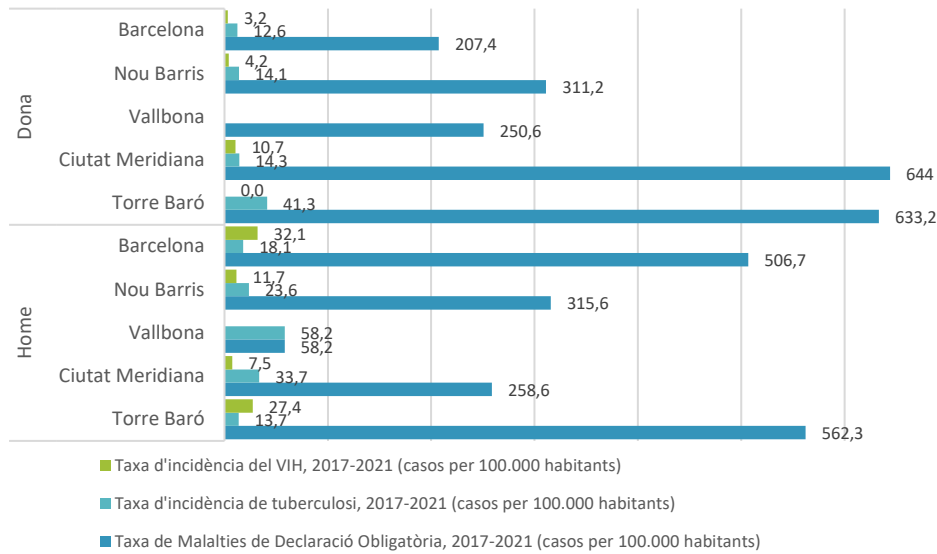
1. millorar el civisme i la convivència (aquestes propostes van ser especialment esmentades pels nens i nenes que van participar);
2. promocionar taller i activitats que facilitin que les persones es “barregin” intergeneracionals, interculturals...);
3. millorar la difusió del que ja es fa, fent accions al carrer per a facilitar que els i les veïnes coneguin el que es fa; i
4. incrementar els recursos destinats a Zona Nord, ja que hi ha la percepció de que manquen professionals que puguin atendre tota la necessitat que es detecta.

A Zona Nord, el risc de mala salut mental era més alt que a la resta del districte i de Barcelona: 6 de cada 10 dones i 4 de cada 10 homes tenien risc de mala salut mental.

Malalties de declaració obligatòria

Les malalties de declaració obligatòria (MDO) són infeccioses i cal notificar-les a les autoritats sanitàries. A Zona Nord, sobretot a Ciutat Meridiana i Torre Baró, les taxes de MDO eren més altes que al districte i la ciutat. A Torre Baró, destacava la tuberculosi en dones (41,3 casos per cada 100.000) i a Ciutat Meridiana el VIH (10,7 casos per cada 100.000). En homes, la tuberculosi va ser més comuna a Vallbona (58,7 casos) i a Ciutat Meridiana (33,7 casos) (Figura 35). Aquestes taxes més altes tenen a veure amb les condicions materials precàries i les condicions socioeconòmiques desfavorables que hi ha a la Zona Nord.

Figura 35. Taxa de malalties de declaració obligatòria segons barri. Període 2017-2021.

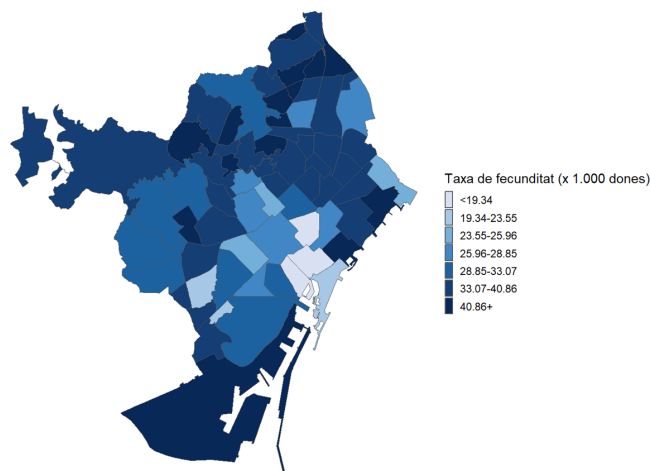

Font: Infobarris (<https://www.aspb.cat/docs/infobarris/>), període 2017-2021.

Salut afectiu-sexual i reproductiva

La taxa de fecunditat, especialment entre les dones procedents de països de renda mitjana o baixa, va ser més alta als tres barris que la del conjunt de la ciutat. Ciutat Meridiana va ser el barri on es van registrar les taxes més altes de fecunditat (Figura 36).

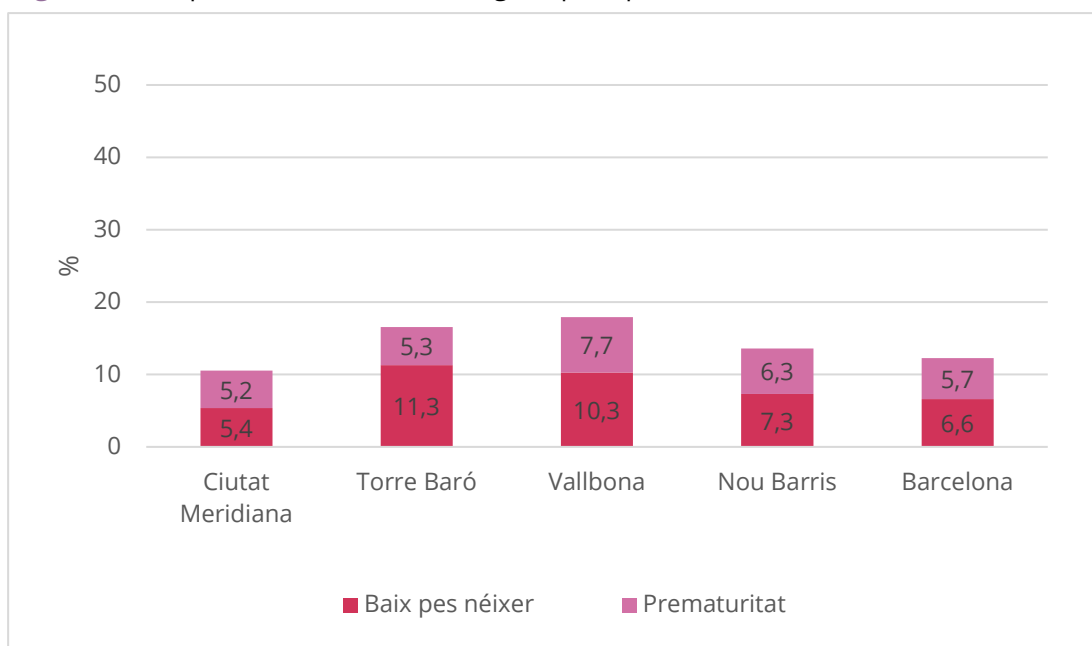
Figura 36. Taxa de fecunditat per barri en dones nascudes a països de renda baixa o mitjana (2019-2023)

Font: Registre de naixements de Barcelona, 2023. ASPB.

L'any 2023, es van produir 153 naixements a Zona Nord, representant l'1,03% del total de naixements de la ciutat. A Torre Baró i Vallbona, la proporció de nadons amb baix pes en néixer va ser superior a la del districte i la resta de Barcelona. A Vallbona, la taxa de naixements prematurs també va superar la mitjana del districte i de la ciutat (Figura 37).

Figura 37: Proporció de naixements segons pes i prematuritat.

Font: Registre de naixements de Barcelona, 2023. ASPB.

La salut afectiu-sexual va ser una de les necessitats expressades per algunes joves del territori, que comentaven la necessitat de poder tenir espais percebuts com a segurs per a poder parlar d'aquests temes, especialment quan eren persones amb sexualitats no normatives. D'altra banda, les persones educadores comentaven que estaven veient, especialment entre les noies joves, conductes i actituds reaccionaries. Com ens deia una educadora:

"Fa uns anys quan al Casal preparàvem el 8M totes les noies participaven i s'engrescaven. Ara ja no. ho fan de mala gana. De vegades ens han arribat a dir que saben que están en una relació que no es sana, però és el que mola"
(Dona, Zona Nord).

Mortalitat

A la Taula 9 es mostren les principals causes de mortalitat a Zona Nord, segons barri, a partir de les últimes dades disponibles al registre de mortalitat de Barcelona, que són les referents a l'any 2022. Les principals grans causes de mortalitat van coincidir amb les registrades també al districte i al conjunt de Barcelona. En les dones, les malalties del sistema circulatori van ser la primera causa de mort, seguides dels tumors i les malalties del sistema respiratori. Només a Vallbona, els trastorns mentals i del comportament van ocupar la segona posició. En els homes, les principals causes de mortalitat van coincidir, però varia l'ordre: els tumors van ser la primera causa, seguits de les malalties circulatòries i les del sistema respiratori. A Vallbona, les malalties del sistema circulatori van ser la primera causa de mort i els trastorns mentals i del comportament la tercera. No obstant això, cal interpretar aquestes dades amb cautela ja que, en alguns barris, el nombre de defuncions i la població resident és insuficient per obtenir indicadors estadísticament significatius.

Taula 9. Principals causes de mortalitat segons territori i sexe segons barri.

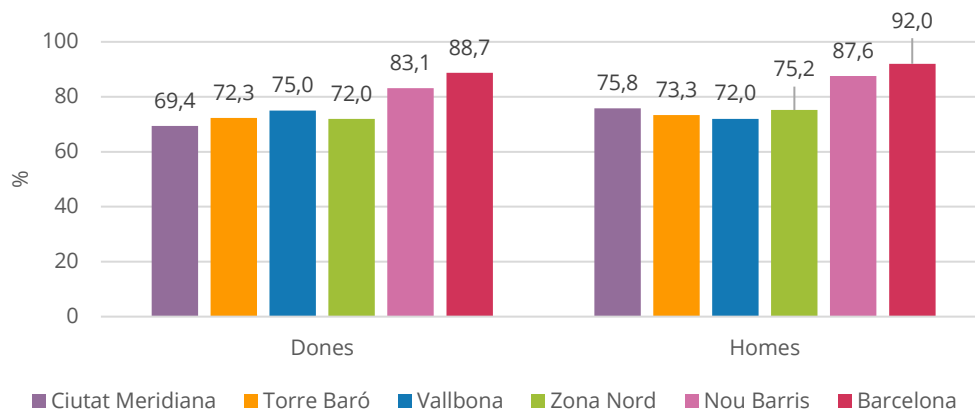
Dones	Ciutat Meridiana	Torre Baró	Vallbona	Nou Barris	Barcelona
Malalties del sistema circulatori	202,7	273,3	259,1	186,8	205,2
Tumors	196,9	175	128,2	168,9	179,4
Malalties del sistema respiratori	52,9	88,4		63	67,9
Trastorns mentals i del comportament			133,9		
Homes	Ciutat Meridiana	Torre Baró	Vallbona	Nou Barris	Barcelona
Malalties del sistema circulatori	203,2	443,8	548,7	276,8	298,3
Tumors	279,8	787,6	466,8	365,3	347,1
Malalties del sistema respiratori	151,6	113,1		138,3	138,3
Trastorns mentals i del comportament			327,1		

Font: Registre de mortalitat de Barcelona, 2022. ASPB.

Satisfacció amb la vida

A l'enquesta de salut de Zona Nord, es va preguntar sobre la satisfacció general amb la vida, puntuable amb una escala de 0 a 10, on 0 indicava gens de satisfacció i 10, molta satisfacció. Els resultats mostraven que la satisfacció mitjana a Zona Nord és d'un 7,3 sobre 10, i és menor en les dones que en els homes (figura 38). A més, la satisfacció amb la vida als barris de Zona Nord és 10 punts inferior a la del conjunt del districte i gairebé 15 punts inferior a la de la ciutat .

Figura 38. Proporció de persones que estan satisfetes amb la seva vida.

Font: Enquesta de Salut de Zona Nord, 2024 i Enquesta de Salut de Barcelona, 2021.

La població de Zona Nord estava menys satisfeta amb la seva vida si es compara amb la de la resta del districte i de la ciutat. Les dones eren les què declaraven menys satisfacció amb la vida.

Full de ruta

Accions de priorització i necessitats prioritzades

Amb l'objectiu de prioritzar les necessitats detectades, des de la Taula de Salut de Zona Nord, es va organitzar un procés participatiu perquè les veïnes i veïns poguessin votar sobre les qüestions de salut que consideraven més rellevants als seus barris. Es va decidir fer les accions de priorització veïnal abans de fer la presentació pública de la diagnosi per a poder fer el dia que es presentés, quan explicació de quin era el pla d'acció, quins temes de la priorització es podien abordar i quins no.

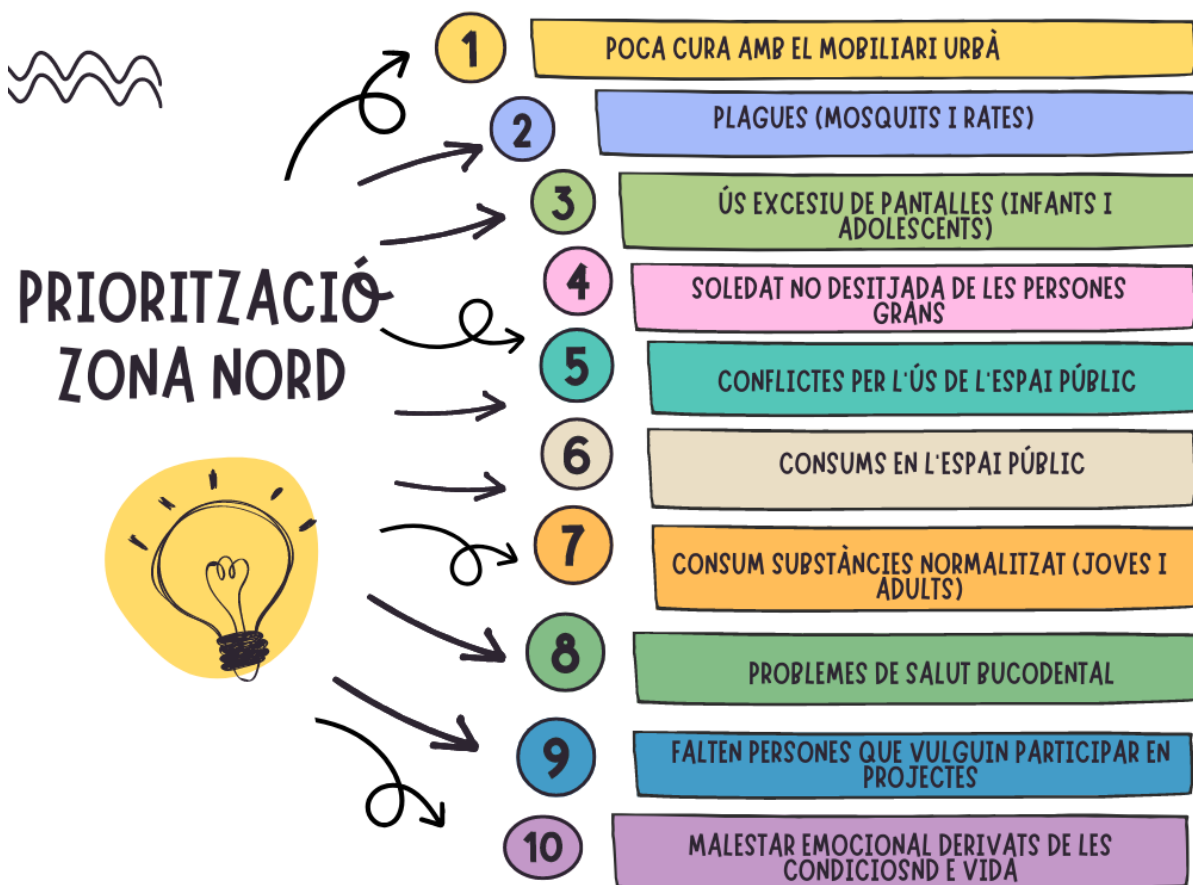
Les jornades de participació al carrer es van dur a terme els dies 23, 24, 27 i 28 de maig de 2024 en horari de matí i/o de tarda.

En el cas de Torre Baró, van participar 32 dones i 13 homes (45 persones en total), a Ciutat Meridiana, van participar 79 dones i 34 homes (113 persones en total) i a Vallbona, van participar 26 dones i 20 homes (46 persones en total).

Durant aquestes jornades, les persones participants en la priorització, van votar les propostes que consideraven més importants. Finalment es va fer la selecció dels deu temes més votats per cada barri, i posteriorment vam obtenir el llistat global amb els temes més votats (figura 38).

Aquest procés de priorització va permetre que el veïnat participés activament fomentant el seu sentiment de pertinença i de responsabilitat en la detecció de les prioritats de salut en el seu barri. A l'Annex 1 es pot veure la puntuació per cadascú dels problemes, en global i per barri.

Figura 38: Llistat necessitats prioritzades a Zona Nord Nou Barris.

Font: Elaboració pròpia.

Properes Passes

A partir de les prioritats establertes en les accions de prioritització per les veïnes i veïns de Zona Nord, la Taula de Salut Comunitària de Zona Nord, va dissenyar un full de ruta amb els temes fonamentals a encetar durant el curs 2024-2025 des dels diferents espais/taules de treball i serveis presents a la zona.

A continuació es descriuen la proposta d'abordatge en funció del tema:

- **Salut bucodental:** aquest tema **s'aborda des de la taula de salut**. S'ha fet un recull dels recursos que hi ha per a que tots i totes les professionals sàpiguin els recursos disponibles. S'ha contactat amb el servei de Salut de l'Ajuntament de Barcelona per a traspassar la necessitat i han participat d'una sessió de taula de salut. A més, s'ha relacionat amb la promoció d'una alimentació saludable. S'està treballant en una estratègia de zona.

- **Plagues:** aquest tema **s'aborda des de la taula de salut**. S'ha contactar amb el servei de plagues de l'ASPB per a poder fer dues sessions informatives pel veïnat (una sobre múrids i l'altra sobre mosquits) durant la primavera del 2025.
- **Addiccions i consums:** aquest tema **s'aborda des de la taula de salut**. S'ha decidit generar **un grup motor per abordar de manera comunitària el consum d'alcohol**. Es començarà per treballar la prevenció de danys en les Festes Majors de la Zona Nord del 2025. D'altra banda, també s'està preparant **una formació sobre les pantalles** dirigida als i les professionals de la Zona Nord, amb una mirada molt pràctica que ens permeti poder fer un pla d'acció a encetar en el curs 25-26.
- **Salut Mental:** aquest tema **s'aborda des de la taula de salut mental** de la zona nord. S'ha preparat una jornada de treball a nivell comunitari per a fer propostes de millora de l'acompanyament a la salut mental (*aquesta jornada es va fer el 6 de Febrer del 2025, amb una assistència de més de 100 persones*). En aquesta jornada es van generar diferents propostes d'actuació que s'estan abordant des dels espais que es considerin més adients.
- **Soledat no desitjada:** aquest tema **s'aborda des de la taula de persones grans**, on s'estan fomentant les accions Intergeneracionals a partir del projecte de Soledat No Volguda, i des de la taula de salut mental.
- **Civisme i convivència:** aquest tema, de moment, s'abordarà des del **Comitè Tècnic Comunitari** i des de l'Espai Comunitari de Zona Nord.

Els resultats de la rediagnosi i de la priorització, així com la proposta d'abordatge dels mateixos, va ser presentat al barri en 3 jornades de difusió realitzades el 6,13 i 27 de Juny del 2024 a Ciutat Meridiana (Biblioteca), Casal de Barri (Vallbona) i Caritas-Centre Obert (Torre Baró).

Per disposar de més informació respecte aquests aspectes es pot contactar amb:

- Noèlia Vázquez: nvazquez@aspb.cat
- Ana Fernández: aferand@aspb.cat

Annexos

ANNEX1. Puntuacions de les prioritzacions de les necessitats en salut del barri

Taula A. Llista de necessitats en salut prioritzades a Zona Nord.

Rànquing	Necessitats en Salut	N total de vots
1	Manca de cura amb el mobiliari/entorn urbà	116
2	Plagues (rates i mosquits)	106
3	Ús excessiu de pantalles (infància i adolescència)	99
4	Soledat no desitjada en persones grans	89
5	Conflictes per l'ús de l'espai públic	84
6	Consums a l'espai públic	80
7	Consum de substàncies normalitzat (joves i persones adultes)	78
8	Problemes de salut bucodental	76
9	Manca de persones que vulguin participar/involucrar-se en els projectes del barri	59
10	Malestars emocionals derivats de les condicions de vida	59
11	Violències masclistes	55
12	Conflictes interculturals	50
13	Bullying / ciberbullying (infància i adolescència)	49
14	Problemes relacionades amb les conductes de salut (alimentació inadequada, poca activitat física, problemes de son)	46

Rànquing	Necessitats en Salut	N total de vots
15	Deteriorament de les xarxes socials /percepció de poca solidaritat	45
16	Discriminacions relacionades amb l'origen (color de pell, idioma, lloc de naixement...)	44
17	Percepció negativa del barri/ poc orgull de barri (autoestigma)	42
18	Problemes de salut relacionats amb males condicions dels habitatges (salut respiratòria, reuma...)	38
19	Dificultats per conciliar/ infància assumeix responsabilitats que no li pertocuen	36
20	Manca de relació entre els 3 barris	35
21	Percepció de poca educació afectiva-sexual (no s'arriba a les persones que més ho necessiten)	31
22	Manca d'habilitats familiars	30
23	Embarassos adolescents	27
24	Relacions afectiva-sexuals no saludables (joves)	26
25	Soledat no desitjada en persones amb bagatge migratori	24
26	Problemes de salut ocular	23
27	Percepció que manquen referents positius al barri	22
28	Medicalització de la vida quotidiana	20
29	Sobrecàrrega de les dones cuidadores que genera malestar emocional	20
30	Barri envellit. No hi ha infants	19
31	Suïcidis	19
32	Discriminacions relacionades amb l'edat (ser jove o ser gran)	18
33	Malestar emocional en persones cuidadores	18
34	Percepció que manquen referents positius	16

Rànquing	Necessitats en Salut	N total de vots
35	Problemes de salut ocular	16
36	Dol Migratori	15
37	Soledat no desitjada en joves	15
38	Soledat no desitjada en dones cuidadores	12
39	Increment de les malalties de Transmissió Sexual (adolescents i persones adultes)	11
40	Discriminacions relacionades amb la preferència sexual o expressió de gènere	9
41	Manca de motivació (joves i persones adultes)	9
42	Barri patriarcal	1

Taula B. Llista de necessitats en salut prioritzades segons barri.

VALLBONA		TORRE BARÓ		CIUTAT MERIDIANA		ZONA NORD	
NECESSITAT	N	NECESSITAT	N	NECESSITAT	N	NECESSITAT	N VOTS TOTAL
Bullying / ciberbullying (infància i adolescència)	4	Bullying / ciberbullying (infància i adolescència)	10	Bullying / ciberbullying (infància i adolescència)	35	Bullying / ciberbullying (infància i adolescència)	49
Conflictes interculturals	8	Conflictes interculturals	13	Conflictes interculturals	29	Conflictes interculturals	50
Conflictes per l'ús de l'espai públic	10	Conflictes per l'ús de l'espai públic	16	Conflictes per l'ús de l'espai públic	58	Conflictes per l'ús de l'espai públic	84
		Consum de substàncies normalitzat (joves i persones adultes)	21	Consum de substàncies normalitzat (joves i persones adultes)	57	Consum de substàncies normalitzat (joves i persones adultes)	78
Consums a l'espai públic	14	Consums a l'espai públic	10	Consums a l'espai públic	56	Consums a l'espai públic	80
		Barri patriarcal	1			Barri patriarcal	1
Deteriorament de les xarxes socials. Manca de relació de les persones grans amb el nou veïnat	8	Deteriorament de les xarxes socials /percepció de poca solidaritat	9	Deteriorament de les xarxes socials /percepció de poca solidaritat	28	Deteriorament de les xarxes socials /percepció de poca solidaritat	45

VALLBONA		TORRE BARÓ		CIUTAT MERIDIANA		ZONA NORD	
NECESSITAT	N	NECESSITAT	N	NECESSITAT	N	NECESSITAT	N VOTS TOTAL
Dificultats per conciliar/ infància assumeix responsabilitats que no li pertoquen	5	Dificultats per conciliar/ infància assumeix responsabilitats que no li pertoquen	6	Dificultats per conciliar/ infància assumeix responsabilitats que no li pertoquen	25	Dificultats per conciliar/ infància assumeix responsabilitats que no li pertoquen	36
Discriminacions relacionades amb l'origen (color de pell, idioma, lloc de naixement...)	8	Discriminacions relacionades amb l'origen (color de pell, idioma, lloc de naixement...)	11	Discriminacions relacionades amb l'origen (color de pell, idioma, lloc de naixement...)	25	Discriminacions relacionades amb l'origen (color de pell, idioma, lloc de naixement...)	44
		Discriminacions relacionades amb l'edat (ser jove o ser gran)	5	Discriminacions relacionades amb l'edat (ser jove o ser gran)	13	Discriminacions relacionades amb l'edat (ser jove o ser gran)	18
				Discriminacions relacionades amb la preferència sexual o expressió de gènere	9	Discriminacions relacionades amb la preferència sexual o expressió de gènere	9
				Dol Migratori	15	Dol Migratori	15
		Embarassos adolescents	6	Embarassos adolescents	21	Embarassos adolescents	27
Manca d'habilitats familiars	9	Manca d'habilitats familiars	7	Manca d'habilitats familiars	14	Manca d'habilitats familiars	30

VALLBONA		TORRE BARÓ		CIUTAT MERIDIANA		ZONA NORD	
NECESSITAT	N	NECESSITAT	N	NECESSITAT	N	NECESSITAT	N VOTS TOTAL
Percepció que manquen referents positius	8	Percepció que manquen referents positius	8			Percepció que manquen referents positius	16
Manca de relació entre els 3 barris	13	Manca de relació entre els 3 barris	8	Manca de relació entre els 3 barris	14	Manca de relació entre els 3 barris	35
Manca de motivació (joves i persones adultes)	9					Manca de motivació (joves i persones adultes)	9
Manca de persones que vulguin participar/involucrar-se en els projectes del barri	18			Manca de persones que vulguin participar/involucrar-se en els projectes del barri	41	Manca de persones que vulguin participar/involucrar-se en els projectes del barri	59
				Increment de les malalties de Transmissió Sexual (adolescents i persones adultes)	11	Increment de les malalties de Transmissió Sexual (adolescents i persones adultes)	11
Malestar emocional en persones cuidadores	8	Malestar emocional en persones cuidadores	10			Malestar emocional en persones cuidadores	18
Malestars emocionals derivats de les condicions de vida	8	Malestars emocionals derivats de les condicions de vida	13	Malestars emocionals derivats de les condicions de vida	38	Malestars emocionals derivats de les condicions de vida	59

VALLBONA		TORRE BARÓ		CIUTAT MERIDIANA		ZONA NORD	
NECESSITAT	N	NECESSITAT	N	NECESSITAT	N	NECESSITAT	N VOTS TOTAL
		Medicalització de la vida quotidiana	3	Medicalització de la vida quotidiana	17	Medicalització de la vida quotidiana	20
				Percepció que manquen referents positius al barri	22	Percepció que manquen referents positius al barri	22
				Percepció negativa del barri/ poc orgull de barri (autoestigma)	42	Percepció negativa del barri/ poc orgull de barri (autoestigma)	42
Percepció de poca educació afectiva-sexual (no s'arriba a les persones que més ho necessiten)	5	Percepció de poca educació afectiva-sexual (no s'arriba a les persones que més ho necessiten)	9	Percepció de poca educació afectiva-sexual (no s'arriba a les persones que més ho necessiten)	17	Percepció de poca educació afectiva-sexual (no s'arriba a les persones que més ho necessiten)	31
Barri envellit. No hi ha infants	14	Barri envellit. No hi ha infants	5			Barri envellit. No hi ha infants	19
Plagues (rates i mosquits)	31	Plagues (rates i mosquits)	22	Plagues (rates i mosquits)	53	Plagues (rates i mosquits)	106
				Problemes de salut ocular	23	Problemes de salut ocular	23
Manca de cura amb el mobiliari/entorn urbà	23	Manca de cura amb el mobiliari/entorn urbà	25	Manca de cura amb el mobiliari/entorn urbà	68	Manca de cura amb el mobiliari/entorn urbà	116

VALLBONA		TORRE BARÓ		CIUTAT MERIDIANA		ZONA NORD	
NECESSITAT	N	NECESSITAT	N	NECESSITAT	N	NECESSITAT	N VOTS TOTAL
Problemes de salut bucodental	19	Problemes de salut bucodental	21	Problemes de salut bucodental	36	Problemes de salut bucodental	76
Problemes de salut ocular	7	Problemes de salut ocular	9			Problemes de salut ocular	16
		Problemes de salut relacionats amb males condicions dels habitatges (salut respiratòria, reuma...)	12	Problemes de salut relacionats amb males condicions dels habitatges (salut respiratòria, reuma...)	26	Problemes de salut relacionats amb males condicions dels habitatges (salut respiratòria, reuma...)	38
Problemes relacionades amb les conductes de salut (alimentació inadequada, poca activitat física, problemes de son)	8	Problemes relacionades amb les conductes de salut (alimentació inadequada, poca activitat física, problemes de son)	9	Problemes relacionades amb les conductes de salut (alimentació inadequada, poca activitat física, problemes de son)	29	Problemes relacionades amb les conductes de salut (alimentació inadequada, poca activitat física, problemes de son)	46
Relacions afectivo-sexuals no saludables (joves)	2	Relacions afectivo-sexuals no saludables (joves)	5	Relacions afectivo-sexuals no saludables (joves)	19	Relacions afectivo-sexuals no saludables (joves)	26
		Sobrecàrrega de les dones cuidadores que genera malestar emocional	1	Sobrecàrrega de les dones cuidadores que genera malestar emocional	19	Sobrecàrrega de les dones cuidadores que genera malestar emocional	20

VALLBONA		TORRE BARÓ		CIUTAT MERIDIANA		ZONA NORD	
NECESSITAT	N	NECESSITAT	N	NECESSITAT	N	NECESSITAT	N VOTS TOTAL
Soledat no desitjada en joves	5			Soledat no desitjada en joves	10	Soledat no desitjada en joves	15
				Soledat no desitjada en dones cuidadores	12	Soledat no desitjada en dones cuidadores	12
Soledat no desitjada en persones amb bagatge migratori	7	Soledat no desitjada en persones amb bagatge migratori	3	Soledat no desitjada en persones amb bagatge migratori	14	Soledat no desitjada en persones amb bagatge migratori	24
Soledat no desitjada en persones grans	16	Soledat no desitjada en persones grans	19	Soledat no desitjada en persones grans	54	Soledat no desitjada en persones grans	89
		Suïcidis	4	Suïcidis	15	Suïcidis	19
Ús excessiu de pantalles (infància i adolescència)	27	Ús excessiu de pantalles (infància i adolescència)	21	Ús excessiu de pantalles (infància i adolescència)	51	Ús excessiu de pantalles (infància i adolescència)	99
Violències masclistes	7	Violències masclistes	9	Violències masclistes	39	Violències masclistes	55

Annex 2. Propostes de la infància de Zona Nord

Taula C. Propostes per millorar el barri de la infància a Zona Nord.

Àmbits d'intervenció	Propostes
Medi ambient	No trepitjar les plantes
	No matar animals i tampoc plantes
	Ajudar al planeta
	Estalviar energia
	Que tot estigui més net
Situació socioeconòmica	A la gent que no té diners i és més pobre li donin menjar i pugui menjar. O millor, que li donin un treball i que el menjar sigui més barat.
	Els nens que no puguin pagar el col·legi els donin una beca i només hagin de pagar 1€
	Que pugin els sous a la gent que treballa perquè quan siguem majors ens paguin més a tots
Educació	Que tothom tingui dret a l'educació
Soroll	No fer soroll ni festes al carrer de nit
Habitatge	Tenir una casa més gran
	Valorar tenir una casa i no viure al carrer
Mobilitat	No conduir de nit.
	Que els cotxes respectin els semàfors
	No utilitzar el cotxe i utilitzar més transport actiu: patinets, bicis, etc.

Àmbits d'intervenció	Propostes
	Apartar els cotxes vells
Incivisme	Que el barri estigui net i que hi hagin més camions d'escombraries per a recollir-les.
	No tirar escombraries al carrer. Podem tirar les escombraries a les papereres o, sinó n'hi ha, portar una bossa per a recollir-les nosaltres
	Que les persones que tenen un gos recullin la seva caca
	No fer grafittis
	Netejar els ascensors
	Crear un robot que netegi el barri
	Que els porcs senglars no passegin pel barri
Violències	Que no hi hagi baralles al carrer
	Posar més vigilància i més policia als espais públics (platja, parcs...)
	Avisar a la policia si hi ha persones barallant-se al carrer
	Que no hi hagin guerres
Relacions personals i suport social	Que visquin més amigues a prop
	Tenir més amigues i una casa més gran
	Ajudar als altres si necessiten ajuda
	Millorar la relació entre la gent del barri
	Que els nens que juguen malament al futbol siguin benvinguts també

C S B Consorci Sanitari
de Barcelona

Promoció de la salut

Connectem
f x o in

www.aspb.cat